

A Szovjetunió Kommunista Pártja központi bizottsága és a Szovjetunió minisztertanácsa üdvözlő N. Sz. Hruscovot 60. születésnapja alkalmából

Nyikita Szergejevics Hruscov elvtársnak!
A Szovjetunió Kommunista Pártjának központi bizottsága és a Szovjetunió minisztertanácsa forrón üdvözlő Önt, Lenin hí tanyitványát és Sztálin harcostársát, a Kommunista Párt és a szovjet állam kiváló funkcionáriusát, a munkásszáj dicső fiát, 60. születésnapja alkalmából.

A Kommunista Párt és a szovjet nép nagyra értékeli azokat a szolgálásokat, amelyeket Ön a kommunizmus ügyéért vívott harcban tett és amely ügynek Ön egész életét szenteli.

A polgárháború zord éveiben, a szocialista építés békés viszonyai között, a Nagy Honvédő Háború nehéz idején és most, a kommunista társadalom országunkban való

felépítéséért vívott harc békés időszakában a párt és állami munkáim minden területén az Önre jellemző fáradhatatlan energiával, szilárdsággal és elhússal áldozza Ön minden erejét a szovjet nép nagy győzelméi kivívására, jóléte fokozására, a kommunizmus felépítésére.

Tiszta szívből kívánunk Önnek, barátunk és elvtársunk, kedves Nyi-

ki Szergejevicsünk jó egészségét és további eredményes munkáival teli hosszú életet, a szovjet nép és hazánk javára, a kommunizmus javára.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága.

A Szovjetunió minisztertanácsa.

N. Sz. Hruscov kitüntetése

Nyikita Szergejevics Hruscov elvtársat, a Szovjetunió Kommunista Pártja központi bizottságának első titkárát, a Kommunista Párt és a szovjet nép szolgálatában szerzett kiváló érdemeiért a „Szocialista Munka Hőse” címmel tüntetik ki és átnyújtjuk neki a Lenin-

rendet, valamint a „Sarló és Kalapács” aranyérmét.

K. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke.

N. Pegov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének titkára.

Megnyilt Nagybritannia Kommunista Pártjának XXII. kongresszusa

Pénteken Londonban megnyílt Nagybritannia Kommunista Pártjának XXII. kongresszusa.

A kongresszust William Gallacher, a párt végrehajtó bizottságának elnöke, az angol munkásszervegek régi harcosa nyitotta meg. Rámutatott a munkásszervegek fejlődésére Angliában és kifejtette, erősíteni kell a kommunista pártot és lapját, a Daily Worker, amely az angol munkásszerveknek a békét és a szocialista Angliáért vívott harcát vezetik.

A nemzetközi helyzetet foglal-

kozva megállapította, hogy minden előfeltétel meg van az indokainál háború beszüntetésére.

Befejezésül rámutatott arra, hogy Angliában növekednek a béke erők. Ezután Harry Pollitt, a párt főtitkára mondta el beszámolóját. Beszámolójában megállapította, hogy a gyarmati népek növekvő ellenállási tanúsítanak a brit imperializmussal szemben.

Felszólította a párt tagjait, hogy fokozzák harcukat az indokainál háború és a többi, folyamatban lévő háború beszüntetéséért.

Ezútlán felolvasták a Szovjetunió Kommunista Pártja központi bizottságától, a Kínai Népköztársaságtól, a népi demokratikus országok és más országok Kommunista és Munkáspártjainak központi bizottságától érkezett üdvözlőleveleket.

A kongresszus küldötti viharos éljenzéssel fogadták a Szovjetunió Kommunista Pártja központi bizottságának üdvözlőlevelét.

A kongresszus április 16-i délutáni ülésén megkezdődött a vita Harry Pollitt beszámolója felett.

A termelőszövetkezetek további megszilárdításának feladatai

(Folytatás az 1-6. oldalról)

csak az erős tsz-eket segítsék és kikerüljék a gyengébbeket. A debreceni városi tanácsától április 5. óta ígértek, hogy kimennek a Bánk Rákóczi tsz-hez az építkezési hely kijelölésére, de ez eddig elmaradt. Ez súlyosan hátráltatja a munkát, noha egyéb területeken sem segítik ezt a tsz-t, pedig elérne itt a segítség. Vondák le a járási és városi tanácsok e korántsem egyedülálló példából azt a következtetést, hogy fokozottabban segítsék a gyengébb szövetkezeteket, ami nem jelentheti azt, hogy teljesen magukra hagyják a többieket.

Debrecen üzemi nagyszerű mozgalmat indítottak a gyengébb szövetkezetek megsegítésére. (Járóműjavító, Gőrdűlőcsapágygyár, Hajdúsági Gyógyászgyár.) Minden jelentősebb üzem és vállalat szinte kivétel nélkül egész éven át patronálja a gyengébb tsz-eket. A debreceni Járóműjavítóból a legképzettebb párttagok az általuk patronált tsz-ben segítenek abban, hogy a tsz pártszervezet vezetőségének átadják tapasztalataikat a vezetőségi ülések megtartásához, a pártesportok munkájának megszervezéséhez, a népnevelőkkel való foglalkozáshoz.

A szövetkezetekhez az üzem kultúrcsoportja ellátogat kultúrmműsorról szórakoztatni a tagságot, amit viszonzóan a tsz-ek. Így pl. a hajdúnánási December 21. kultúrgárdája kultúrmműsört adott a közelmultban a Járóműjavító dolgozóinak. Segítik az üzem kovácsai, más szakemberei a tsz gazdasági felszereléseinek kijavítását, a könyvelők a könyvelés munkáját. Több üzem segítségével sokoldalú, ezek a segítségük ragyogó megnyilvánulásai a munkás-paraszt szövetség megbont-hatatlanságának. Kövessék e példát a vidéki üzemek is, adjanak segítséget nek is, ahová legjobban kell. Nagy hiba, hogy eddig nem kapcsolódtak be ebbe a munkába. Géppalomásaink is fokozott se-

gítség kell, hogy nyújtsanak elsősorban gyengébb tsz-eknek. Nemesak úgy, hogy egyszerűen munkavállalók lesznek a szövetkezeteknél és elvégzik a soron következő szántás, vetési vagy növény-ápolási munkákat — ezt is meg kell tenni — de segítsék úgy is, mint az üzemi patronázások. Tehát gazdasági felszerelések kijavításában, politikai munkában, könyvelési munka megjavításában is. Vannak AMG-inknek lelkes dolgozói, akik szívesen segítenek. Különösen a szakemberek, ezen belül az agrónomusokra vár-e téren nagy feladat.

Állami gazdaságaink kevés kivételtől eltekintve közömbösen szemlélik termelőszövetkezeink fejlődését, mintha nekik ehhez egyáltalán semmi közük nem volna. Állami gazdaságainknak nemcsak példát kell mutatni a nagyüzemi gazdálkodás terén, hanem termelőszövetkezeinknek — az üzemekhez hasonlóan — konkrét segítséget nyújtani a tsz-ek eredményes munkájához, kint a helyszínen az állami gazdaság igazgatói, főagronómusok, agrónomusok munkáján keresztül. Vállalják a tsz-ek patronálását. Ezt a segítséget állami gazdaságainktól úgy hiszem méltán várja el egész termelőszövetkezeti tagságunk.

Az élenjáró termelőszövetkezetek a múlt évben is több helyen segítséget nyújtottak a gyengébb termelőszövetkezeteknek. Különösen segítettek egymást. Ez a mozgalom különösen szép példákat mutatott és mutat a püspök-ladányi járás területén. Ebben a járásban a tsz-ek elnökei számára a havi értekezleteket a jó tsz-ek területén tartják meg, ahol az elnök bemutatja a tsz eredményeit, egymás között kicserélik a tapasztalatokat. Továbbá elősegítette ezt Jámbor Istvánnak, a „Szocialista Munkahőse” elismerésével, melyet tsz elnökök közül többen meghallgattak. Az országos tsz tanácskozás tapasztalatairól a határozatról és annak gya-

korlati végrehajtásáról számolt be. A nádudvari Vörös Csillag elnöke, Szabó István elvtárs is tanácsokkal segítette a gyengébben működő nádudvari tsz-eket.

Ezt a mozgalmat ebben az évben még inkább támogatnunk és segítenünk kell. Termelőszövetkezeink gazdagabb tapasztalatokkal rendelkező vezetői adják át tapasztalataikat azoknak, akik még nem tudják helyesen vezetni a tsz-t, szervezni a gazdasági munkát. A jó tsz-ek agrónomusai segítsék a kihelyezett, még kevesebb tapasztalattal rendelkező agrónomusok munkáját. Segítsék a könyvelők is a gyengébben működő könyvelőket. A hasznos tanácsok túl helyes, ha az erősebb termelőszövetkezetek gazdasági felszerelések kölcsönzésével is elősegítik a gyengébbek munkáját.

A segítség ösztönözze a gyengébbeket a munka jobb megszervezésére. A segítségük felhasználásával úgy végezzék munkájukat, hogy magasabb terméseredményeket érjenek el és felzárkózzanak az erősebb tsz-ekhez.

A tsz-ek egymás megsegítésével eredményesebben tudják felvenni a harcot az ellenség, főképpen a falusi kulákság rágalom-hadjárata ellen, akik a néhol tapasztalható kisebb hibákat szándékosan felnagyítva igyekeznek lejáratni a szövetkezeti mozgalmat, a parasztság egyedül helyes, járható útját. Szövetkezezeink közös erővel harcoljanak az ellenség ellen.

A gyengébben működő tsz-ek sokoldalú megsegítése, a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt-és kormányhatározat végrehajtásának következő láncszeme, amely összefügg az egész dolgozó nép érdekével. Ezért kell ezt erőnk összpontosításával minél előbb végrehajtani.

Ambrus István, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője.

NEMZETKÖZI SZEMLE

Egy zsarolás csődje

A napokban az egyik angol polgári lap karikatúrát közölt egy bizonyos „galambövéstől”. A rajzon az acsarkodó Dulles ágyújával éppen célbaveszi a Genf felé röppenő fehér békegalambot. Ez a gúnyrajz a maga tömörmodorában rengeteget elmond: leplezi azokat az amerikai kalandorokat, akik meg akarják torpedózni a genfi értekezletet, mielőtt megkezdődött volna s egyben megmutatja, milyen széleskörű az ellenállás az amerikaiak háborús provokációival szemben csatlósai sorában is. Amikor Dulles előállt a követeléssel, hogy Amerika szövetségei, elsősorban Anglia és Franciaország vádolják meg a Kínai Népköztársaságot az indokainál háborúba való „beavatkozással” és intézzenek hozzá egy „közös akcióval” fenyegető „figyelmeztetést”, világossá vált, hogy az amerikai politika ezzel a provokációval már eleve lehetetlenné akarja tenni a genfi értekezlet sikerét. Dulles követelése azonban a nyugateurópai fővárosokban olyan erős ellenzést talált, hogy az amerikai külügyminiszter jónak látta azonnal útra kelni: hirtelen Londonba és Párizsba utazott, hogy „megrendszabályozza” vonakodó partnereit. Régi „Made in Usa” módszereket alkalmazott: fenyegetést és zsarolást. Dulles még le sem ült a tárgyalóasztalhoz, hogy „megpuhítsa” Edent, amikor a világsajtó hírül adta Knowland szenátor fenyegetőzését: *Ha Anglia nem hajlandó a „közös akcióra”, akkor az amerikai kongresszus megvonja tőle a segítyt.*

Ami a létrejött alkut illeti, ki-ünt, hogy Dulles kénytelen volt bizonyos mértékben visszavonulni. A megbeszélésekről kiadott közleményben egy szó sem volt semmiféle „közös akcióról”, semmiféle közös „figyelmeztetésről”. Ami pedig a csendesóceáni tőmb tervét illeti, a kommuniké csak arról beszélt, hogy „megvizsgálják” egy csendesóceáni katonai szövetség (az úgynevezett Pato) tervét, amely az északatlanti szövetség mintájára alakulna meg és amelybe az Egyesült Államoknak, Angliának, Franciaországnak, Ausztráliának, Újzealandnak, a Fülöp-szigeteknek, Thaiföld-

nek és más országoknak kellene belépniük.

Az amerikai külügyminiszter tehát Londonban nem érte el nyíltan hangsúlyozott célját. Miért nem teljesítette London maradóktalanul az amerikai követeléseket? Elsősorban azért, mert nem hagyhatta figyelmen kívül a néptömegek, a közvélemény követelését. A békevágy ma már olyan elviek erővel tör fel a miliók szívéből, hogy számolniuk kell vele még a kalandókra egyébként könnyen kapható politikusoknak is. A dolgozók Angliában is azt akarják, hogy a nagyhatalmak keressék és találják meg a megegyezéshez vezető utat. Ennek az útnak következő fontos állomása Genf. A Dulles-követelte provokáció pedig éppen a genfi értekezletet akarta aláaknázni.

A közvélemény nyomása egyfelől, az amerikaiak bizonyos engedményei másfelől — ez az angol kormány magatartásának magyarázata. Köztudomású, hogy az amerikai stratégiák fennhéjázóan hirdették: a Csendes-óceán — amerikai tó. Ennek megfelelően Angliát egyszerűen kizárták az úgynevezett anzus-egyezményből (az Egyesült Államok, Ausztrália, Új-Zealand csendesóceáni pak-tuma) s amikor Churchill kérte, hogy Anglia legalább megfigyeltként vehessen részt ebben a szervezetben, nyersen elutasították. Dulles most elhúzta Churchill és Eden orra előtt a „szélesebb” (tehát Angliát is befogadó) csendesóceáni tőmb tervének mézesmadzagát. Az angol sajtó egy része lelkesedni kezdett a más illatára, de a józanabb lapok nagyon hamar rájöttek arra, hogy az amerikaiak csendesóceáni terveivel semmi jót nem ígérnek... ezek a tervek ugyanis háborús tervek, élük nyilvánvalóan elsősorban a Kínai Népköztársaság és a Vietnami Demokratikus Köztársaság ellen irányul. Az angolok azonban nem akarnak harcba menni sem Li Szi-Manéért, sem Bao Dajért, mégkevésbé Csang Kaj-Sekért. *„Angliában — írta a „Manchester Guardian” — egyetlen épelméjű ember sem hajlandó hazáját Csang Kaj-Sek vagy Bao Daj feltétel nélküli megsegítésére kötelezni.”*

„Látszat-biztosíték” egy torzszülöttnek

Az előbbieken idézett Manchester Guardian egyébként Dulles európai „villámátogatásával” kapcsolatban rámutatott egy különös tényre. „Meglepő — írta az angol lap, — hogy a Dulles-Eden-féle egyezményt nyilvánosságra hozták, mielőtt megvitatták volna Bidault-val, akit nyilván befejezett tények elé állítanak.” Az angol lap meglepőnek találta ezt — azok számára azonban, akik figyelemmel kísérik, milyen megalázóan bannak az amerikai pénzeszékők a megvárosolt lakajkormányokkal, egyáltalán nem okoz meglepetést a Párizsban adott újabb amerikai pofon. Valóban, Bidaultnak ezúttal nem adtak nagyobb szerepet mint azt, hogy csatlakozzék a londoni kommunikációhoz.

A francia külügyminiszterre ezen a héten egy másik játékban osztották ki parádés szerepet: Mindent úgyesen elrendezték. Az „első felvonásban” az angol kormány fehér könyvet hozott nyilvánosságra, amely az Anglia és az európai védelmi közösség bizonyos fokú „együttműködéséről” szóló okiratokat tartalmazza. Ezek szerint Anglia képviselőket küld az EVK szerveibe és egy páncélosadosztállyal hozzájárul az európai hadsereghez; de az angol hadosztály „nem keveredik” az EVK haderőivel. Az ezt követő „jelenetben” Bidault nyomban aláírta ezt az „együtt-

működési megállapodást”, majd megpróbálta, hogy gyorsan leeresse a függőnyt. A gyanus siettség oka nyilvánvaló: befejezett tények elé akarta állítani egyrészt a koránnyit és a nemzetgyűlést, másrészt a francia közvéleményt. A manőver rendezői előre „kikapcsolták” a parlamentet, megvárták, amíg husvéti szabadságra megy. A kormány belső ellenzékét képező gaulleista minisztereket, akik elítélik az európai hadsereget, felgölydítették, adják be derekukat, vagy mondjanak búcsút a miniszteri bársony zéknek...

Egypár miniszter beadhatta a derekát — de nem alkuszik meg a nép. A Laniel-Bidault-kükk szélet vetett és így viharr kellett arathia. Az európai hadsereget ellenző tömegmozgalom hatalmasan fellendült, országsszerte fokozódott az ellenállás az európai védelmi közösség ratifikálásával szemben.

Es mivel a francia nép s vele együtt Európa többi bekeszerető népe mindent megtesz, hogy ne is jöjjön létre sohase — igazat lehet adni annak a megállapításnak, hogy a fehér könyv csupán papírnyerg, amely nem tehet teltségesebbé az elvetélt „közös-séget”. A népek küzdenek azért, hogy az „európai védelmi közösség” — ahogyan a Combat című francia lap írta — „halvaszületett torzszülött maradjon.”

az önköltségek

A Néplap szerkesztésénél a debreceni územek párttitkárai, munkáit, kiváló dolgozó beszületés az önköltségek munkafegyverem al-
ső negyedében.

Részvett az önköltségek Ferenc elvtárs, a szocialista ipari osztály

Sárk

Örömmel kell megkezdte Sárkötö el-
— hogy megvénk negyedévi teljes 103.4 százaléka, tő-tán sorakozik ez a műszakiak nagyszámú közé. Az egész légi tervteljesítésén-
nizteri üzemek vállalat-
lékra, a helyi ipari vállalatok, a kisipari vállalatok 105.3 százaléka negyedévi tervüket

1953.

Bütorgyár
Cipőgyár
Ruhagyár
Textilgyár

A tervek minden részlete, a tervezési és a termelési költségvetés és a költségvetés is emel-
igazolják, hogy a költségvetés, bér tervének nincs összhangban.

Ezt a ténnyt meg-húzza az, hogy leg-nál az egy órára es-ték csökkent és ez a tő-látlagbér növekedett decemberéhez viszol-jelenség tapaszto-hánygyárban, ahol termelés 91.1, az a 107.5 százaléka, va-beváltóban, ugyane-ben 88.8 százaléka szemben 124.9 száza az átlagbér. Elhke helyzet az Orvosi és a Hűtőipari Vállalat

A beralapítástól igen komoly Fabry a Textilműveknél 3 gyárban 61.8, a 3. nál 33.2, a Malon 69.1 százalékos relat-lépés, volt. Külön k-a Baromfielődoló, ahol február hónap-lékos relatív béralo-
Ahol elmondottak ki-
ki-
erősen befolyásolja mekégyeségre eső kő az önköltségek.

Sárkötö elvtárs élénk vita követte.

Az önköltség

Többen elmondott önköltség alakulása tőkben be olysajlja iparágban indokolt az improduktív (kő munkát nem végző) száma. Ez megrá-
kek árat és sok adást okoz. Külön iparban súlyos ez-e helyzet. Hecvei Bé-61/1 Építőipari Vállat elmondotta, hog-100 dolgozóra álta-
produktív munkaer-túlságosan felduzz-nisztráció aztán je-a vállalat igazgat-dragítja az építkez-akkor — mivel az dolgozók főleg a kő-nak — a munkahely-dolgozó maguk k-adminisztrációs n-gezni, azaz kevese-nak a dolgozók köz-gítség, tudnak ny-melő munkában. E-
zet a Cementárui

Következetes harcot az önköltségsökkentésért, a bér- és munkafegyelem megszüldéséért!

Ankét a Néplap szerkesztőségében

A Néplap szerkesztősége kedden délután ankétára hívta meg Debrecen üzeminek igazgatóit, párttitkárait, műszaki szakembereit, kiváló dolgozóit, hogy megbeszéljék az önköltség, a bér- és munkafegyelem alakulását az első negyedévben.

Részvett az ankétán Stozicski Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság ipari osztályának vezetője.

Sárközi Gyula elvtárs beszámolója

Örömmel kell megállapítani — kezdte Sárközi elvtárs beszédét — hogy megyénk ipara 1954 első negyedévi teljes termelési tervét 103,4 százalékkal teljesítette. Mielőtt soraköznék az eredmények, meg kell említeni az egész megye termelési tervteljesítésén belül a minisztériumi vállalatok 99,2 százaléka, a helyi ipari vállalatok 126,7 százaléka, a kisipari szövetkezetek 105,3 százaléka teljesítették negyedévi tervüket. A helyi ipar

	1953. XII.	1954. I.	II.	III.	1954 első negyedév
Tervezési hátrányosságok	96.1	100.0	93.9	93.7	93.5
Bűrtorgyár	48.0	12.2	33.8	100.0	76.7
Cipőgyár	93.0	67.0	47.7	99.0	76.9
Textilgyár	99.8	88.0	85.0	98.7	94.3

A tervek mindenáron való teljesítése, a tervezettség mellőzése, a termelékenység és a minőség rovására megy, ráadásul az önköltséget is emeli. Ezt legjobban igazolja, hogy a termelés és a kifizetés, bér tervek teljesítése nincs összhangban.

Ezt a tényt még jobban alátámasztja az, hogy legrosszabb vállalatnál az egy órára eső termelési érték csökkent és ezzel szemben az átlagbér növekedett a múlt év decemberéhez viszonyítva. Ezt a jelenséget tapasztaltuk a Dohánygyárban, ahol februárban a termelés 91,1, az átlagbér pedig 107,5 százalék, vagy a Dohánybélgyárban, ugyanebben az időben 88,8 százalékos termeléssel szemben 124,9 százaléka alakult az átlagbér. Ehhez hasonló a helyzet az Orvosi Műszergyárban és a Hűtőipari Vállalatnál is.

A bérápolás mérvé is igen komoly. Februárban például a Textilműveknél 34,8, a Ruhagyárban 61,8, a Tejipari Vállalatnál 33,2, a Malomipari ES-nél 69,1 százalékos relatív bérápolás történt. Külön ki kell emelni a Baromfi-feldolgozó Vállalatot, ahol február hónapban 90 százalékos relatív bérápolás történt.

Az elmondottakból világosan kijön, hogy ezek a tényezők erősen befolyásolják az egy termékegységére eső költséget, vagyis az önköltséget.

Sárközi elvtárs beszámolóját élénk vita követte.

Az önköltség alakulása

Többen elmondották, hogy az önköltség alakulását komoly mértékben befolyásolja, hogy néhány iparágban indokolatlanul magas az improduktív (közvetlen termelő munkát nem végző) munkások száma. Ez megdrágítja a termékek árát és sok felesleges kiadást okoz. Különösen az építőiparban súlyos ezen a téren a helyzet. Hevesi Béla elvtárs, a 61/1 Építőipari Vállalat párttitkára elmondotta, hogy a vállalatnál 100 dolgozóra általában 30 improduktív munkás jut. Az ilyen túlságosan felduzzasztott adminisztráció aztán jelenősen növeli a vállalat igazgatási költségeit, drágítja az építkezéseket. Ugyanakkor — mivel az adminisztrációs dolgozók főleg a központban vannak — a munkahelyek műszaki dolgozói maguk kénytelenek az adminisztrációs munkákat véggezni, azaz keveset tartózkodhatnak a dolgozók között, kevés segítséget tudnak nyújtani a termelő munkában. Hasonló a helyzet a Cementárui Vállalatnál

je, Pataki Istvánné elvtársnő, a debreceni városi pártbizottság ipari osztályának vezetője, Balázs József elvtárs, az SZMT szervezőtitkára.

Az elmúlt három hónap eredményeit Sárközi Gyula elvtárs, a Központi Statisztikai Hivatal megyei kirendeltségének vezetője foglalta össze.

26,7 százalékos tervteljesítéséhez főleg a helyi élelmiszeripar termelése járult hozzá, első negyedévi tervének 37,8 százalékos tervteljesítésével.

Az ipari termelés eredménye nem szabad, hogy önelégtelenségre vezessen, pedig van ilyen jelenség. Több igazgatónk, gazdasági vezetőnk még ma is csak globális tervteljesítésre örekszik. Példaként fel lehet sorolni néhány vállalat tervszerűségi mutatóit.

Különösen veszélyes az, amikor az improduktív munkások egy részét — mivel nincs részük az üzem, vagy gyár adminisztratív állományában hely — fizikai dolgozókként tartják nyilván. Az Orvosi Műszergyárban például — amint ezt Nadas Károly igazgató elvtárs elmondta — 14 ilyen „bujtatott” improduktív munkás dolgozik. Ez a bujtatás bérápolatláncba vezet, hiszen a kifizetett munkabér mögött nincs ténylegesen termelt áru.

Az ankét résztvevői azt is elmondották, milyen nagy jelentősége van a helyes előrelátó műszaki intézkedéseknek az önköltségsökkentésben. A műszaki dolgozók tudják leghatásosabban elősegíteni az önköltségsökkentést — mondotta felszólalásában Nagy Imre, a Gördülőcsapágygyár főkönyvelője. — A munka helyes megszervezésével, az anyagnormák gondos kidolgozásával és betartásával állandó ellenőrzéssel, az álló-és veszteségek csökkentésével szép eredményeket lehet az önköltségsökkentés terén elérni. A mi üzemünk közel 14 százalékos megtakarítást ért el ezekkel a módszerekkel.

Az anyagtakarékosság

Sokat foglalkoztak a felszólalók az anyagtakarékossággal is. Szent-Nándor, a Hajdúsági Gyógygyár vegyészmenőke elmondotta, hogy náluk a műszakiak állandóan ellenőrzik az anyagellátást és az anyag felhasználását. A melléktermékből állatápszert készítenek. Most kísérleteznek a foszforsav felhasználásával, műtrágyagyártáshoz. A Ruhagyárban a pártbizottság kezdeményezésére rendszeresen összegyűjtik a hulladékanyagot (cérnát, stb.). Györi Elek (Cementárui Vállalat) az igazgatók felhívásáról beszélt. — Nagyon rossz a bér- és munkafegyelmet az, hogy egyes vezetők — köztük nem egy esetben maguk az igazgatók — felelőtlen béremelési ígéretekkel tesznek. Persze az ilyesmi aztán oda vezet, hogy — mivel ígértük, tekintélyük megőrzése érde-

kében teljesíteni akarják — elvárják a normalizációt, szemük láttára, sőt nem egy esetben hallgatlagos beljegyzésükkel bércsalások történnek.

A politikai nevelő munka

Stozicski Ferenc elvtárs felszólalásában kihangsúlyozta, hogy az önköltségsökkentés, a bér- és munkafegyelem megszüldésével kapcsolatos feladatok alapja a jó politikai munka.

A politikai felvilágosító munka azonban még sok útemünkben mindig gyenge — mondtja. — Az üzemi dolgozók még sok helyen nem értik az új szakasz jelentőségét. Csak a parasztság támogatását látják benne. Pártszervezetünk nem magyarázták meg, hogy a kormányprogram elsősorban a munkásosztály érdekeit szolgálja. Gyenge a politikai felvilágosító munka azért is, mert nem foglalkoznak eléggé egyenlőre a dolgozókkal.

Az önköltség csökkentésében sem támaszkodunk eléggé a dolgozókra. Pedig, ha megmagyarázzák pártszervezetünk és az üzemek vezetői a dolgozóknak, hogy mennyire valamennyiünk érdeke az önköltségsökkentés és annak a módjai — nagy eredményeket érhetünk el. Szívós nevelőmunkára van szükség, még a munkaversenyt is nevelő eszközöként kell felhasználni, mert ez a dolgozók tudatát, a szocialista tulajdonhoz való viszonyát változtatja meg.

Az értekezleten még számos felszólalás hangzott el.

Az ankét komoly eredménye, hogy egy sor olyan problémára irányították a figyelmet, melyek sürgős megoldása lehetővé teszi az önköltség lényeges csökkentését.

Nagyon kevés szó esett a termelékenység növelésének módjairól. Pedig egyáltalán nem érdekelten az önköltség-csökkentés szempontjából, hogy egy cipőgyári munkás egy óra alatt 20, vagy 30 pár cipőt készítsen el. Komoly hiányosság volt az is, hogy a felszólalók a minőség állandó javításáról sem beszéltek, pedig üzemünkben az önköltséget lényegesen emeli a sok selejt, a gyenge minőségű áru. Az ankét azt is megmutatta, hogy egyes vállalatoknál a vezetők vagy felületesen foglalkoznak az önköltségsökkentéssel, vagy nem ismerik azt. Például Hevesi elvtárs, a 61/1 Építőipari Vállalat párttitkára, amikor konkrétan az önköltségsökkentésről kellett volna beszélnie, megjegyezte: „Erről majd a műszakiak beszéljenek, én nem ismerem ezeket a problémákat.” Pártfunkcionáriusainknak sokkal több szakmai ismeretre kell szert tenniük különösen fontos ez most, amikor az önköltségsökkentés, a bér-, a munkafegyelem megszüldésére egyik legfontosabb feladatunk.

Ezért volt igen helyes Pataki Istvánné elvtársnőnek, a városi pártbizottság ipari osztályvezetőjének felszólalása, amelyben felhívta a jelenlévők és a megye üzeminek figyelmét arra, hogy Rákosi elvtárs beszédének megfelelően állandóan keressék az önköltségsökkentés, a bér- és munkafegyelem megszüldésének módjait, indítsanak ezzel kapcsolatban széleskörű mozgalmat.

Bulgária második öt éves tervének túlteljesítéséért!

A tíz legnagyobb szófiai üzem dolgozói együttes gyűlést tartottak, amelyen a második öt éves terv előirányzatait tárgyalták meg. A tíz nagyüzem dolgozói vállalták, hogy üzemükben az előirányzatot felül 2 százalékkal emelik a munka termelékenységét, önköltség-

csökkentéssel pedig 2,800.000 leva megtakarítást érnek el.

A gyűlés végén a szófiai nagyüzemek dolgozói felhívással fordultak az ország valamennyi üzeméhez, hogy hasonló felajánlással segítsék elő a második öt éves terv teljesítését, illetve túlteljesítését.

Cápa-szájú félcipő.

Szellős tavaszi viselet

— avagy bonyodalmak egy pár cipő körül

Cipőt vásároltam. Kinéztem magamnak egy „jópofa” fekete félcipőt és megvettem a Csapó-utca és Vöröshadsereg-útja sarkán lévő boltban. Igen elegáns kis cipő volt. Mondták is, hogy „jó vételt csináltam”. Peseztem benne. Valahányszor ültetem, elegáns mozdulattal felhúztam a nadrágomat, hogy minél többen lássák, csodálják. Nem hiúságból, csupán azért, mert így is reklámot akartam csinálni a cipőiparnak s a szocialista kereskedelemnek...

Igyekezttem azonban egyre kevesebb sikerrel járt. Napról-napra gyengült cipőm varázsereje. Egy hónap múlva pedig már egyenesen blamált engem is, meg a cipőipart is. Kinyúlt az oldala. Fehér faszeglek egész serege ágaskodott ki a fekete anyagból. Ugy festett, mint egy cápa kihalótló szája, fehér hosszú fogaival.

Visszavittem a cipőt, mielőtt új divatot csinálhattam volna vele, esetleg ilyen címmel: „Cápa-szájú félcipő. Szellős tavaszi viselet.”

— Komplikált ügy! — Mondta homlokát ráncolva a boltvezető, mivel nem őriztem meg a blokkot, bízva az ősi erényben és abban a táblában, ami az üzlet falán függ: „Minőséget a dolgozóknak.” Szerencsémre az egyik eláruló ismeri, igazolja, hogy ott vettem a cipőt, így aztán mégis csak átvették tőlem és megnyugtatták, hogy ép állapotban kapom vissza. Felkötök Pestre, a „központba”.

Mivel a visszaküldés ideje egy hét, két hét múlva valóban vissza is küldték.

— Megérkezett a cipő! — üdvözlötte egyik nap az utcán Lichtman elvtárs, a Ruházati Bolt Központ kereskedelmi osztályának vezetője, mert ő is tudott a dolgról, de mivel látta, hogy „nem viszonylok valami jól” az egész cipő-ügyhöz, meg jóindulatúan megjegyezte: „Örülj, hogy egyáltalán szóba álltak veled a boltban a blokk nélkül.” Jól lehet, ennek tényleg örülni kell, én mégis egy olyan cipőnek örültem volna, mit blokk nélkül is nyugodtan viselhet az ember. No, de nem ez a lényeg.

Ismét megkaptam a cipőt. Meg kell hagyni, újra „jópofa” lett és talán az is marad mind a mai napig, ha közben el nem követem azt a megbocsáthatatlan könnyelműséget, hogy felhúzó és viselem.

De felhúztam már 5 ízben azóta. Ez lett a vesztünk, mind a kettőnk veszte. Az enyém is és a cipőmé is. Bár kétségtelen, hogy most már nem csak ott tájog, ahol megjavították, hanem másutt is...

Most ismét itt állok leforrázottan. Hiába — ha eladni nem is röstellik — én röstellem viselni a cipőipar és a szocialista kereskedelem nevében.

Már azon gondolkodom, hogy beadom a MEH-nek. Van rajta két elég súlyos sarokvas...

— Obersovszky Gy. —

A debreceni TŰZÉP a lakosság szükségletének kielégítéséért

Vállalajunk, a Debreceni Tűzoltó és Építőanyag Értékesítő 101,6 százalékkal teljesítette az első negyedévi tervét. Bár a bányászati, sok szénrel maradt adós népgazdaságunknak, az idén mégis 49 százalékkal több szénrel, 178,6 százalékkal több tűzfűtőt hoztunk forgalomba, mint a tavalyi év azonos időszakában. Erre szükség is volt, mert a rendkívül hideg miatti lakosság tüzelőellátásában még így is kisebb-nagyobb zavarok keletkeztek.

A vállalat épületanyag forgalmát is jóval túlhaladta 1953 első évtizedének forgalmát. Csak a legfontosabbakat említve, jelölve 49,7, mászó 61,3, fenyő tűzfűtőből 62,2 százalékkal többet forgalmaztunk, mint tavaly.

Vállalajunkat komoly feladatok elé állítja a lakosság igényeinek kielégítése, valamint a házépítési akcióhoz szükséges építőanyagok beszerzése. Azonban a szállító- és gyártóüzemek úgy látszik nem látják át egészen ennek a feladatnak fontosságát, mert különböző „objektív” okokra hivatkozva nem teljesítik kötelezettségeiket és így telepeink nem rendelkeznek megfelelő mennyiségű építőanyaggal. Fel kell hívunk erre az illetékesek figyelmét, mert nem lehet közömbös számunkra, hogy

Derzi Antal, a TŰZÉP kereskedelmi osztályvezetője.

MI LENNE...?

- ...ha a Püspöki-palotában lévő étteremben a savanyú bort nem adnák el, hanem felhasználják a konyhán bablevest savanyítani;
- ...ha a derecskei postások nem a kapu tetején dobálnak be az újságokat;
- ...ha a tehergépkocsivezetők is betartanák a közlekedési szabályokat és nem vakítanak el északra el nem oltott reflektorokkal a szembejövő járművek vezetőit;
- ...ha a debreceni nagyteljesítés órái egyformán és főleg pontosan járnának;
- ...ha a debreceni élelmiszerboltokban nem árusítanának megfontyadt hónapostretket és zöldségmagot;
- ...ha a jóságártók figyelembe vennék a légtelést szabályozó rendeletet, hogy kevesebb „munkája legyen” a kihágási bíróságnak;
- ...ha nemcsak 156 forintos nyilon harisnyát lehetne kapni Debrecenben és az olcsóbb árut nem a pult alól szolgálnák ki!

HARCBAN A MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG VÁNDORZÁSLAJÁÉRT A Bútorgyár dolgozói az elmaradás behozásáért

A Hajlított Bútorgyár dolgozói az első negyedév folyamán alaposan elmaradtak a gyár exporttervének teljesítésével. A külföldi megrendeléseknek mindössze 44,5 százalékban tettek eleget. Ezt a gyenge eredményt egyrészt anyaghiány, másrészt a gyárat sokszor érintő váratlan áramkörülatások okozták.

Április elején a dolgozók megfogadták, hogy letörlesztik az adósságot. Nagy lendülettel fogtak munkához: igyekeztek egyéni teljesítményükkel fokozni és a minőséget állandóan javítani. Április első dekádjában Berta Kálmán gépmunkás 232, Euygenszki Béla, Bajdosó András csiszolósok 236, illetve 234, Gajdos Jánosné fényező 133, Burai Irma csomagoló 190 százalékos átlagteljesítményt ért el. Javult a minőség is: most már teljesen megszűntek a gyenge típusú székék gyártását és erősebb, masszívabb székeket gyártanak; a belső áruknál is szebb lett a fényezés. A dolgozók lelkesedése meghozta az eredményt: globálisan 100,2 százalékra teljesítették az áprilisi első dekádtervet.

Az exporttervekben mutatkozó első negyedévi lemaradásból azonban csak Kismérőkben sikerült behozni. Ennek oka az, hogy a FURLEM nem szállította le — mint eddig sem — az exportszékekhez szükséges üllő- és támlalemezeket. Így az 1200 exportszék ott van félkész állapotban. A Hajlított Bútorgyár dolgozói ekkor több segítséget, gondosabb munkát várnak a FURLEM vezetőitől.

A Labonez és Günczi brigád az építőipari dolgozók párosversenyének élén

Az Építők Területi Bizottsága a márciusi eredmények alapján értékelte a kongresszus (széleletere folyó párosverseny) az építőiparban. A Labonez kőműves- és a Kün Márton segédmunkás-brigád nagy visszhangot keltett felhívásához márciusban 70 kőműves és 90 segédmunkás-brigád csatlakozott. Most áprilisban ismét újabb dolgozók jelentették be, hogy részt kívánnak venni a nemzeti vetélkedésben.

Az értékelés alapján (amelyben különösen nagy figyelmet szentelnek a minőségre, az anyag gazdaságos felhasználására) a kőműves brigádok közül 165 százalékos átlagteljesítménnyel Labonez Mihály nyolcágú brigádja került az első helyre. A brigád a falazások 75 százalékát sztahanov módszerrel végzi, jó minőségű munkával. Az anyagtakarékosság terén a selejtes márciusban további 1,5 százalékkal csökkentették. Növeli a brigád jó teljesítményének értékét az is, hogy vezetője, Labonez elvtárs, a munkahely pártfőkéra is, aki saját feladata elvégzésén túl a dolgozók észrevételeivel, jogos problémáival is foglalkozik.

A versenyben a második helyet a Bőszörményi-úti építkezési dolgozó Szabó Imre kőműves-brigád szerezte meg. Teljesítményük 164 százalék, jó minőség mellett. Harmadik helyre a 31/4 Építőipari Vállalatnál dolgozó Jászberényi László kőművesbrigád került. A brigád teljesítménye 152 százalék. A tervek túlteljesítése mellett mindnyájan jeldát mutatnak a munkafegyelmében, az anyagtakarékosságban is.

A verseny negyedik helyezettje Géder Sándor kőműves brigádja (61/1 Építőipari Vállalat). Márciusban 153 százalékos átlagteljesítmény; értek el, ami annál figyelemreméltóbb, mert a brigád tagjainak nagyrésze fiatal szakmunkás. Géder elvtárs mindenben segíti a fiatalok kezdeményezését, önállóságra neveli őket, átadja tapasztalatait. A segédmunkások versenyé-

ben a Günczi István segédmunkás brigád (Tatarozó Vállalat) került a megítélt első helyre. A brigád teljesítménye 167 százalék, a munkafegyelmé és a minőségi követelmények legpontosabb betartása mellett.

Második helyre a versenyt kezdeményező Kün Márton (61/1 Építőipari Vállalat) 14 tagú segédmunkás brigádja került. A 14 főt számláló részleg minden tagja a legkíméletesebben bánik az anyaggal, munkaterületük állandóan tiszta, emellett két brigádot szolgáltnak ki. Jó munkájukat mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 20 dolgozó feladatát látják el 14-en.

A verseny harmadik helyezettje a Nové Sándor segédmunkás brigád (31/4 Építőipari Vállalat) 129 százalékos átlagteljesítménnyel. A brigád munkafegyelme, minőségi munkája is példamutató.

A versenyben legjobb eredményt elérő kőműves és segédmunkás brigádokat a területi bizottság versenyzászlóval és pénzzel jutalmazza. Megyénk kőműves és segédmunkás brigádjain a sor, hogy minél többen csatlakozzanak ehhez a versenyhez, amely az éveleji lemaradások gyors behozásáért, pártunk kongresszusának méltó köszönéséért, folyik.

345 ezer forint felajánlás,

Szorgos munka folyik a debreceni Baromfifeldolgozó Vállalatnál. Mindenki a kongresszus tiszteletére tett vállalások teljesítésén dolgozik. Úgy a lámpázók, kopasztók, mint a csomagoló műhely dolgozói egyöntetűen aka-

rával küzdenek ígéretük valóra váltásáért, azért, hogy 345 ezer forint értékű vállalásukat — minél előbb teljesítsék. A felajánlások teljesítésén lelkesen dolgoznak: Moszály András, a „Szakma kiváló” dolgozója, aki tervét nap, mint nap 190 százalékra teljesíti, továbbá Pábitán Sándorné 190, Horogh Gézáné 185, Bojtó Tolya 205 százalékos eredményekkel.

A csomagoló osztály dolgozói is jó munkát végeznek, Lacze Irén és Vass Jolán ifjúmunkások 145 százalékos napi eredményről adnak számot. Ugyancsak igyekeznek a kopasztó műhely dolgozói is. A „Vörös Lohogó” ifi brigád, élén Dobozi Irénnel a kongresszus tiszteletére tett átlagos 140 százalékos tervteljesítésükre még hárs százalékos vállalata. Az április havi első dekádban azonban már ezt is túlszárnyalták. Az értékelési lapon nevük után 181 százalékosot írtak.

A többi dolgozók közül B. Nagy Zsófia, Kovács Olga, Kolozsvári Mária, B. Nagy Pircska, Kassás Józsefné, Bökönyi Andrásné, Szilágyi Erzsébet, Bujdosó Sándorné 160 százalékosra 15 százalékos, Tarday Erzsébet, Bus Mihályné 150 százalékos átlag tervteljesítésükre 20 százalékosot vállaltak.

A Baromfifeldolgozó Vállalat dolgozói igyekeznek a lehetőségekhez mérten vállalásaikat összehúzóval teljesíteni. Tudják, hogy tervük túlteljesítésével nagyban hozzájárulnak úgy az exportterv teljesítéséhez, mint a belső elváltás zavartalan biztosításához.

A könnyűipari üzemek versenyének állása

A könnyűipari minisztériumban naponként érkeznek a jelentések az üzemek tervteljesítéséről. Ezek összesítése alapján most

értékeltek iparáganként április első két hetének versenyét.

Ruháiparban: I. Minőségi Felfikabátüzem, II. Debreceni Ruhagyár.

Nem vagyok itt...

Történet az életből ellesve

Moly elvtárs, a közérdekű bejelentések intézményének igen tisztelt referense, egy év óta dolgozik már hivatalában. Ahogy társai mondják, igen aranyos, jókedélyű ember. Orra alatt kis huncut bajusz kerekedik, szeme alár a vérszín: nyugtalan és kutató. Ezen a hívós áprilisi délutón azonban hogy hoggymem — bosszúsán, szinte felindultan csapja le a telefonkagylót.

— Ez hallatlan — motyogja magában félig elfojtottan. Hét panasza, egyetlen egy óra alatt! Tűz, a kutafáját, mi lesz, ha továbbra is így halad??

Izgalomban, főleg idegességében cigarettára gyújt, nagy, óles léptekkel rója fel s le a keskeny hivatali szobát.

...Különb is mi lesz már ezzel a 33-es úgglyel, jut eszébe hirtelen. Még az csak a kacifántos ügy. Már egy hete fekszik a dossziében, elintézni szinte lehetetlen. Egy dolgozó paraszt felajánlotta hízott sertését átvételre, s a mérlegelésnél a ténylegesnél kevesebb súlyt állapítottak meg. De ki hitte már el ezt, ki tudja bizonyítani??

No, nézzük csak, próbáljunk valamit kiokoskodni.

Kiszól az előszobába félig hivatalosan, félig unottan. — Ha keresnek, közölgjék, hogy nem vagyok itt. Mondják, hogy elutaztam, vagy mondjanak akármit. Elvégre is az ember nem gép, egy hivatali tisztviselő különösen nem az. Letelepszik íróasztala mellé, s

újra bonckés alá veszi az egész ügyet. Előszedi a jegyzőkönyvet, a kivizsgáló észrevételeit. Nem, annak a herkopáternek sem megy. Arcát kezébe temeti, homlokán mély ráncok képződnek, sőt addig-addig, hogy el is szunnyad a „roppant” erőlködésben.

Hirtelen szinte minden átmenet nélkül, élénk vita zajára riad fel. A zaj az előszobából hallatszik, ott kardoskodnak, onnan hallik a cseteapaté. Egy hang szüntelenül és nyugtalan ismétli:

— Értsék meg kérem, én Moly Károly referenssel akarok beszélni. Nagyon fontos... igen, közérdekű. Különb is... ismerőse vagyok neki...

— De nincs itt kérem, értse meg már végre. Még ma reggel elutazott.

— Dehisz ő... ő... azt mondta... délelőtt jöjtek fel... aztán délután tovább folytatjuk...

A vita egyre élesebben, hevesebben folyik. Moly kezdi magát lényegtelenül érezni a párnázott székben. Eszébe jut, hogy legkedvesebb barátjának tényleg megígérte... Ej, hogy is felejtette el megmondani, hogy ő kivétel, mikor délután meg becses személye hivatalos hozzívuk. Nagy, tuskés haját borzolja mérgében. De különben mi is lenne, ha most barátja hirtelen benyitna és... és teleplezné ezt a vásári komédiát. Moly gyorsan dönt. Nem — ezt a kellematlenséget meg kell előzni. Egy villámgyors mozdulattal, de meglehetősen

750 ezer napos csibét ad a megye három keltető állomása

A mezőgazdaság fejlesztésével járó egyik legfontosabb feladat a baromfityenyésztés kiszélesítése. Csak akkor emelkedhet a dolgozók életszínvonala, akkor jutnak több húshoz, tojáshoz, ha a házi baromfityenyésztés fokozása mellett a keltető állomások is több naposcsibét adnak a termelőszoövetkezeteknek és egyéni gazdálkodó paraszteknek, Kormányzatunk gondoskodott erről.

Az állami gazdaságokban létezőkön kívül — három baromfityenyésztő állomás van már a megyében. Ebben az évben létesült a berettyóújfalusi állomás. Ezt hat — egyenként tízezer — keltetőgéppel látták el. Nagy szükség volt erre, mert soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a dolgozó parasztság részéről a baromfityenyésztés iránt. Eddig 106 termelőszoövetkezet 140.000, a megye egyéni gazdálkodói pedig 250.000 naposcsibére jelentették be igényüket.

A debreceni keltető telepekről és az állami gazdaságoktól közel 140.000 naposcsibét kaptak már az igénylők. (Ugyanis az állami gazdaságok a törzstenyésztő termelőszoövetkezeteket is ellátják fehér, magyar fajta baromfi-val). Az idén — a tervek szerint — három hajdú-bihari baromfityenyésztőállomáson 750.000 naposcsibét keltetnek. Március elején kezdődött meg a vérvizsgált tojások berakása. Az első negyedév során — tervüket 105 százalékosra teljesítve — több mint 120.000 tojást raktak a keltetőgépekbe az állomások dolgozói. A Debrecenben lévő két keltető állomásról néhány héttel ezelőtt kezdődött meg a napos csibék szállítása és azóta folyamatosan, minden héten adnak ki. Április 14-én például 18.000 napos csibét vittek haza a termelőszoövetkezetek és egyéni gazdálkodók. A két állomás erre a napra már százezerek gyarapították a megye baromfiállományát. Megkezdte a szállítást a Berettyóújfaluban lévő új keltetőállomás is.

Gyors és alapos munka folyik a berettyóújfalusi telepen. Molnár Balázs elvtárs az állomás vezetője jó szakember, öt munkatársával igyekszik megismertetni a nagy körültekintést igénylő munkát. Szükség van erre, mert türelmetlenek a baromfityenyésztők, már a saját portájukon szeretnék látni az igényelt csibéket.

Komádiból a községi tanács mezőgazdasági előadója levelet írt a Néplap szerkesztőségéhez: „Kormányzatunk kedvezményt adott a dolgozó parasztnak az állat is, hogy fajtiszta baromfiállományt bocsájt rendelkezésére. A község dolgozói 2000 napos csibét igényeltek, amit még márciusban szerettek volna megkapni — írja Szabó Lajos elvtárs. — A csibék azonban még csak „bárkátón érkeztek meg”. Szeretnék tudni, hogy mikor kapjuk meg a valóságban is a csibéket.”

Ez is bizonyítja, hogy a dolgozó parasztnak helyeslik kormányunk intézkedéseit és kapva kapnak az alkalmon, hogy fejlesszék, felfrissítsék baromfiállományukat.

A keltetőállomások dolgozóit serkentse még jobb munkára az a tudat, hogy közvetlenül hozzájárulnak a mezőgazdaság fejlesztéséhez; felelősségteljes a feladatuk. A dolgozó parasztnak, termelőszoövetkezetek pedig szeles, hívós időben nagyon óvatosan szállítsák a napos csibéket. Meleg, béltel ládákban helyezték el őket. Gondosan neveljék. Akadályozzák meg az elhullást.

Ehhez igyekszik segítséget nyújtani az Állategészségügyi Intézet kezdeményezésére a Micsurin Agrártudományi Egyesület által Debrecenben rendezett baromfityenyésztés ankét is, amit április 20-án délelőtt 9 órai kezdettel tartanak az SZMT székházában.

ját. Ígéretének megfelelően elhatározza, hogy felkeresi barátját, tisztázza előtte a reggeli kényelmetlen helyzetet. Végig sétál a már lassan ébredező park fái alatt, nyugodtan és kényelmesen. A nagy bérház elé érkezte felédőg a második emeletre, s lehoronyoz egy jólismert ajtó előtt.

Egy csemetés, kettő, semmi nesz. Aztán a harmadik, de továbbra is mozdulatlan. Ez lehetetlen, tojja a fejbütykét a kapuját. Mennyi bosszúság egy nap alatt!...

Újra megpróbálja a reménytelen kísérletet. Közben észre sem veszi, hogy egy milliméternyire megnyílt a fűrdőszoba ablaka, s kites rajta két kíváncsi szem. Még arra se lesz figyelmes, hogy apró cédula kerül a bejárati ajtó vasrácsa mögé. Csak folytatta tovább az ostromot, most már hol az ablakon, hol az ajtón zörgött.

Azt a herkopáterit, robbant ki beöle végül az idegesség. Újra az ajtó előtt áll és ekkor, — igen ekkor szeme hirtelen egy apró kis cédulára téved. Meghökkenve olvassa a néhány soros feljegyzést:

„Kedves Moly elvtárs! Ne keressen benünket, elutazunk a Mátrába. Illetve itthon vagyunk, de mégis elutazunk. Elvégre az olyan jó módszer, amit maga művel, nálunk is szívesen talál követőre!”

A szöveg alatt aláírás: legkedvesebb barátja nevével. S ezek a jólismert betűk most mint éles és döfésre kész pengék, úgy szúrnak Moly elvtárs szemébe!

K. T.

★
Délután Moly hivatalából távozva nem hazafelé veszi az út-

HARCBA A MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG VÁNDORZÁSZLAJÁÉRT

A Bútorgyár dolgozói az elmaradás behozásáért

A Hajlított Bútorgyár dolgozói az első negyedév folyamán alaposan elmaradtak a gyár exportterveinek teljesítésével. A külföldi megrendeléseknek mindössze 44,5 százalékban tették eleget. Ez a gyenge eredményt egyrészt anyaghiány, másrészt a gyártás sokszor érintő váratlan áramkorlátozások okozták.

Április elején a dolgozók megfogadták, hogy letörlesztik az elmaradást. Nagy lendülettel fogtak munkához: igyekeztek egyéni teljesítményüket fokozni és a minőséget állandóan javítani. Április első dekádjában Berta Kálmán gépmunkás 232, Buggenszki Béla, Bujdosó András csiszolások 236, illetve 234, Gajdos Jánosné fényezőnő 138, Burai Irma csomagoló 190 százalékos átlagteljesítményt ért el. Javult a minőség is: most már teljesen megszűntek a gyenge típusú székék gyártását és erősebb, masszívabb székéket gyártanak; a belső áruknál is szebb lett a fényezés. A dolgozók lelkesedése meghozta az eredményt: globálisan 100,2 százalékra teljesítették az áprilisi első dekádjukat.

Az exporttervekben mutatkozó első negyedévi lemaradásból azonban csak Kismérvéken sikerült behozni. Ennek oka az, hogy a FURLEM nem szállította le — mint eddig sem — az exportcékekhez szükséges üllő- és támlalemezeket. Így az 1200 exportcikk öt van félkész állapotban. A Hajlított Bútorgyár dolgozói sokkal több segítséget, gondosabb munkát várnak a FURLEM vezetőitől.

A Laboncz és Gönczi brigád az építőipari dolgozók párosversenyének élén

Az Építők Területi Bizottsága a márciusi eredmények alapján értékelte a kongresszus tiszteletére folyó párosversenyt az építőiparban. A Laboncz kőműves- és a Kum Márton segédmunkás-brigád nagy visszhangot keltő felhívásához márciusban 70 kőműves és 90 segédmunkás-brigád csatlakozott. Most áprilisban ismét újabb dolgozók jelentkeztek be, hogy részt kívánjanak venni a nemzeti vetélkedésben.

Az értékelés alapján (amelyben különösen nagy figyelmet szentelnek a minőségre, az anyag gazdaságos felhasználására) a kőműves brigádok közül 163 százalékos átlagteljesítménnyel Laboncz Mihály nyolctagú brigádja került az első helyre. A brigád a falazások 75 százalékát sztahanov módszerrel végzi, jó minőségű munkával. Az anyagtakarékoság jéréjén a selejtező márciusban további 1,5 százalékkal csökkentették. Övelet a brigád jó teljesítményének értékét az is, hogy vezetője, Laboncz elvtárs a munkahely párttitkára is, aki saját feladata elvégzésén túl a dolgozók észrevételeivel, jogos problémáival is foglalkozik.

A versenyben a második helyet a Bózsórményi-úti építkezési dolgozó Szabó Imre kőművesbrigád szerezte meg. Teljesítményük 161 százalék, jó minőség mellett.

Harmadik helyre a 31/4 Építőipari Vállalatnál dolgozó Jászberényi László kőművesbrigád került. A brigád teljesítménye 162 százalék. A tervek túlteljesítése mellett mindnyájan jeldét mutatnak a munkafegyelmében, az anyagtakarékoságban is.

A verseny negyedik helyezettje Géder Sándor kőműves brigádja (61/1 Építőipari Vállalat). Márciusban 153 százalékos átlagteljesítmény: értek el, ami annál felgyegetőbb, mert a brigád tagjainak nagyrésze fiatal szakmunkás. Géder elvtárs mindenben segíti a fiatalok kezdeményezését, önállóságra neveli őket, átadja tapasztalatait.

A segédmunkások versenyében a Gönczi István segédmunkás brigád (Tatarozó Vállalat) került a megtisztelő első helyre. A brigád teljesítménye 167 százalék, a munkafegyelmében és a minőségi követelmények legpontosabb betartása mellett.

Második helyre a versenyt kezdeményező Kum Márton (61/1 Építőipari Vállalat) 14 tagú segédmunkás brigádja került. A 14 főt számláló részleg minden tagja a legkíméletesebben bánik az anyaggal, munkaterületük állandóan tisztá, emellett két brigádot szolgálnak ki. Jó munkájukat nem bizonyítja jobban, mint az, hogy 20 dolgozó feladatát látják el 14-en.

A verseny harmadik helyezettje a Novó Sándor segédmunkás brigád (31/4 Építőipari Vállalat) 129 százalékos átlagteljesítménnyel. A brigád munkafegyelme, minőségi munkája is példamutató.

A versenyben legjobb eredményt elérő kőműves és segédmunkás brigádokat a területi bizottság versenyzászával és pénzzel jutalmazza. Megyénk kőműves és segédmunkás brigádjain a sor, hogy minél többen csatlakozzanak ehhez a versenyhez, amely az éveleji lemaradások gyors behozásáért, pártunk kongresszusának méltó köszöntéséért folyik.

345 ezer forint felajánlás,

Szorgos munka folyik a debreceni Baromfifeldolgozó Vállalatnál. Mindenki a kongresszus tiszteletére tett vállalások teljesítésére dolgozik. Úgy a lámpázók, kopasztók, mint a csomagoló műhely dolgozói egyöntetűen akaratlanul küzdenek igéretük valóra váltásáért, azért, hogy 345 ezer forint értékű vállalásukat minél előbb teljesítsék. A felajánlások teljesítésén lelkesen dolgoznak: Moszaly András, a „Szakma kiváló” dolgozója aki tervét nap, mint nap 190 százalékra teljesíti, továbbá Fábán Sándorné 190, Horogh Gézáné 185, Bojti Ibolya 205 százalékos eredményekkel.

A csomagoló osztály dolgozói is jó munkát végeznek, Lacse Irén és Vass Jolán ifjúmunkások 145 százalékos napi eredményről adnak számot. Ugyancsak igyekeznek a kopasztó műhely dolgozói is. A „Vörös Lohogó” ifi brigád, élén Dobosi Irénnel a kongresszus tiszteletére tett átlagos 140 százalékos terveljesítésükre még hársz százalékot vállaltak. Az április havi első dekádban azonban már ezt is túlszárnyalták. Az értékelési lapon nevelik után 181 százalékot írtak.

A jobb dolgozók közül E. Nagy Zsófia, Kovács Olga, Kolozsvári Mária, B. Nagy Pircsika, Kaszás Józsefné, Bökönyi Andrásné, Szilágyi Erzsébet, Bujdosó Sándorné 160 százalékra 15 százalékot, Tardó Erzsébet, Bus Mihályné 150 százalékos átlag terveljesítésükre 20 százalékot vállaltak.

A Baromfifeldolgozó Vállalat dolgozói igyekeznek a lehető legjobb munkát végezni a vállalatuk becsülettel teljesíteni. Tudják, hogy tervek túlteljesítésével nagyban hozzájárulnak úgy az exportterv teljesítéséhez, mint a belföldi eladás zavartalan biztosításához.

A könnyűipari üzemek versenyének állása

A könnyűipari minisztérium-ban naponta érkeznek a jelentések az üzemek terveljesítéséről. Ezek összesítése alapján most értékeltek iparáganként április első két hetének versenyét.

Ruháiparban: I. Minőségi Felfikabátüzem, II. Debreceni Ruhagyár.

750 ezer napos csibét ad a megye három keltető állomása

A mezőgazdaság fejlesztésével járó egyik legfontosabb feladat a baromfitenyésztés kiszélesítése. Csak akkor emelkedhet a dolgozók életszínvonala, akkor jutnak több húshoz, tojáshoz, ha a házi baromfikenyésztés fokozása mellett a keltető állomások is több naposcsibét adnak a termelőszövetkezeteknek és egyéni gazdálkodó parasztnak. Kormányzatunk gondoskodott erről. Az állami gazdaságokban lévő állomásokon kívül — három baromfikenyésztő állomás van már a megyében. Ebben az évben létesült a berettyóújfalusi állomás. Ezt hat — egyenként tízezer — keltetőgéppel látják el. Nagy szükség volt erre, mert soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a dolgozó parasztság részéről a baromfitenyésztés iránt. Eddig 106 termelőszövetkezet 140.000, a megye egyéni gazdálkodói pedig 250.000 naposcsibére jelentették be igényüket.

A mezőgazdaság fejlesztésével járó egyik legfontosabb feladat a baromfitenyésztés kiszélesítése. Csak akkor emelkedhet a dolgozók életszínvonala, akkor jutnak több húshoz, tojáshoz, ha a házi baromfikenyésztés fokozása mellett a keltető állomások is több naposcsibét adnak a termelőszövetkezeteknek és egyéni gazdálkodó parasztnak. Kormányzatunk gondoskodott erről. Az állami gazdaságokban lévő állomásokon kívül — három baromfikenyésztő állomás van már a megyében. Ebben az évben létesült a berettyóújfalusi állomás. Ezt hat — egyenként tízezer — keltetőgéppel látják el. Nagy szükség volt erre, mert soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a dolgozó parasztság részéről a baromfitenyésztés iránt. Eddig 106 termelőszövetkezet 140.000, a megye egyéni gazdálkodói pedig 250.000 naposcsibére jelentették be igényüket.

A debreceni keltető telepekről és az állami gazdaságoktól közel 140.000 naposcsibét kaptak már az igénylők. (Ugyanis az állami gazdaságok a törzstenyésztő termelőszövetkezeteket is ellátják fehér, magyar fajta baromfi-val.) Az idén — a tervek szerint — három hajdú-bihari baromfikenyésztő állomáson 750.000 naposcsibét keltetnek. Március elején kezdődött meg a vérvizsgált tojások berakása. Az első negyedév során — tervekét 105 százalékos teljesítéssel — több mint 120.000 tojást raktak a keltetőgépekbe az állomások dolgozói. A Debrecenben lévő két keltető állomásról néhány héttel ezelőtt kezdődött meg a napos csibék szállítása és azóta folyamatosan, minden héten adnak ki. Április 14-én például 18.000 napos csibét vittek haza a termelőszövetkezetek és egyéni gazdálkodók. A két állomás erre a napra már százezerrel gyarapította a megye baromfiállományát. Megkezdte a szállítást a Berettyóújfaluban lévő új keltetőállomás is.

Gyors és alapos munka folyik a berettyóújfalusi telepen. Molnár Balázs elvtárs az állomás vezetője jó szakember, öt munkatársával igyekszik megismertetni a nagy körültekintést igénylő munkát. Szükség van erre, mert túrelmetlenek a baromfitenyésztők, már a saját portájukon szeretnék látni az igényelt csibéket.

Komádiból a községi tanács mezőgazdasági előadója levelet írt a Néplap szerkesztőségéhez: „Kormányzatunk kedvezményt adott a dolgozó parasztnak az állami állományt bocsájt rendelkezésére. A község dolgozói 2000 napos csibét igényeltek, amit még márciusban szerettek volna megkapni — írja Szabó Lajos elvtárs. — A csibék azonban még csak „plakáton érkeztek meg”. Szeretnék tudni, hogy mikor kapjuk meg a valóságban is a csibéket.”

Ez is bizonyítja, hogy a dolgozó parasztnak helyeslik kormányunk intézkedéseit és tapasztalnak az alkalmon, hogy fejlesztésük, felfrissítésük baromfiállományukat. A keltetőállomások dolgozóit serkentse még jobb munkára az a tudat, hogy közvetlenül hozzájárulnak a mezőgazdaság fellendítéséhez; felelősségteljes a feladatuk. A dolgozó parasztnak, termelőszövetkezetek pedig szeles, hívós idős nagyon óvatosan szállítsák a napos csibéket. Megleg, bélet ládáknak helyezték el őket. Gondosan neveljük. Akadályozzák meg az elhullást. Ehhez igyekszik segítséget nyújtani az Allategészségügyi Intézet kezdeményezésére a Micsurin Agrártudományi Egyesület által Debrecenben rendezett baromfitenyésztési ankét is, amit április 20-án délelőtt 9 órai kezdettel tartanak az SZMT székházban.

Nem vagyok itt...

Történet az életből ellesve

Moly elvtárs, a közérdekű bejelentések intézményének igen tisztelt referense, egy év óta dolgozik már hivatalában. Ahogy társai mondják, igen aranyos, jókedélyű ember. Orra alatt kis huncut bajusz kerekedik, szemek akár a vérsé: nyugtalan és kutató. Ezen a hívós áprilisi délutón azonban hogy hogynem — bosszúsán, szinte felindultan csappja le a telefonkagylót.

— Ez hallatlan — motyogja magában félig elfojtottan. Hét panasz, egyetlen egy óra alatt! Tyú, a kutyafejét, mi lesz, ha továbbra is így halad?! Irgalmában, főleg idegességében cigarettára gyújt, nagy, óles léptekkel rojja fel s le a keskeny hivatali szobát.

...Különbösen is mi lesz már ezzel a 33-cs ügyvel, jut eszébe hirtelen. Még az csak a kacifantos ügy. Már egy hete fekszik a dossziében, elintézni szinte lehetetlen. Egy dolgozó parasz felajánlotta hízott sertését átvételre, s a mérlegelésnél a ténylegesnél kevesebb súlyt állapítottak meg. De ki hiszi már el ezt, ki tudja bizonyítani?!

No, nézzük csak, próbáljunk valamit kiköszölni.

Kiszól az előszobába félig hivatalosan, félig otthon. — Ha keresnek, közzöljék, hogy nem vagyok itt. Mondják, hogy elutaztam, vagy mondjanak akármit. Elvégre is az ember nem gép, egy hivatali tisztviselő különösen nem az.

Letelepszik íróasztala mellé, s újra bonkés alá veszi az egész ügyet. Előszedi a jegyzőkönyvet, a kivizsgáló eszrevételeit. Nem, annak a herkopáternek sem megy. Arcát kezébe temeti, homlokán mély ráncok képződnek, sőt addig-addig, hogy el is szunnyad a „roppant” erőködésben.

Hirtelen szinte minden átmenet nélkül, élénk vita zajára riad fel. A zaj az előszobából hallatszik, ott kardoskodnak, onnan hallik a csetepaté. Egy hangtelenül és nyugtalan ismétli:

— Értsék meg kérem, én Moly Károly referenssel akarok beszélni. Nagyon fontos... igen, közérdekű. Különbösen is... ismerőse vagyok neki... — De nincs itt kérem, értsék meg már végre. Még ma reggel elutazott. — Dehisz ő... ő... azt mondta... délelőtt jöjnek fel... aztán délután tovább folytatjuk... A vita egyre élesebben, hevesebben folyik. Moly kezdi magát kényelmetlenül érezni a párnázott széken. Eszébe jut, hogy legkedvesebb barátjának tényleg megígérte... E, hogy is felejtette el megmondani, hogy ő kivétel, mikor délután meg becses személye hivatalos hozzátuk. Nagy, tuskés haját borzolja mérgében. De különben mi is lenne, ha most barátja hirtelen benyitna és... és leleplezné ezt a városi komédiát. Moly gyorsan dönt. Nem — ezt a kellematlanságot meg kell előzni. Egy villámgyors mozdulattal, de meglehetősen

nagy zajjal az asztal alá kuporodik. Kint egy pillanatra csend lesz, mintha felgyújtott volna a zajra. Szorongatott helyzetében végre megkönnyebbülve hallja, hogy becsapódik az előszoba ajtaja. Csend lesz a közérdekű bejelentéssel foglalkozó intézmény felszentelt helyiségében. Moly ernyedten kibújik az asztal alól, leporolja szürke zakóját, s mivel nem akar hivatalnokai előtt „leégni”, az előszobába nyargal diadalmasan.

— Ugy-e megmondtam, hogy ez a rendszer jól bevállik (!) Mikor sürgős dolgunk akad, ezután sem leszünk jelen mindenkinek. Elvégre jöhet akárki faluról is, mit érdekel az bennünket. Ha nincs időnk, hát hazautazik — és pontkum.

Mondaná még tovább is, de hirtelen nyílik az ajtó. Molynek és két társának a torkán akad a szó. Hirtelen hátafordítanak, s csak dadognak. Szent meggyszó-dészik, hogy ez előbbi látogatást tért vissza. Szinte érzik a villám-mosfeszültséget a levegőben. Csak akkor lélegznek fel megkönnyebbülten, mikor mögöttük felhangzik a hivatalsegéd jólmert, de kissé neheztelő hangja:

— Elvtársak, hát maguk nem ebédelnek. Ennyi „munka” után bizony már ráér valami kiadós menü az emberre!

Dehátan Moly hivatalából távozva nem hazafelé veszi az út-

ját. Igéretének megfelelően elhátározza, hogy felkeresi barátját, tisztázza előtte a reggeli kényelmetlen helyzetet. Végig sétál a már lassan ébredező park jár alatt, nyugodtan és kényelmesen. A nagy bérház előékeze fel-dőcög a második emeletre, s le-horgonyoz egy jólmert ajtó előtt.

Egy csengetés, kettő, semmi nesz. Aztán a harmadik, de továbbra is mozdulatlan. Ez lehetetlen, tolja a fejébujjára a kalapját. Mennyi bosszúság egy nap alatt!...

Ujra megpróbálja a reménytelen kísérletet. Közben észre sem veszi, hogy egy milliméternyire megnyílik a fürdőszoba ablaka, s kiles rajta két kíváncsi szem. Még arra se lesz figyelmes, hogy apró cédula kerül a bejárati ajtó vasrácsa mögé. Csak folytatottavább az ostromot, most már hol az ablakon, hol az ajtón zörgött.

Azt a herkopáterit, robbant ki belőle végül az idegesség. Újra az ajtó előtt áll és ekkor, — igen ekkor szeme hirtelen egy apró kis cédulára téved. Meghőkövne olvassa a néhány soros feljegyzést:

„Kedves Moly elvtárs! Ne keressen bennünket, elutaztunk a Mátrába. Illetve itthon vagyunk, de mégis elutaztunk. Elvégre az olyan jó módszer, amit maga művel, nálunk is szívesen talál követőre!”

A szöveg alatt aláírás: legkedvesebb barátja nevével. S ezek a jólmert betűk most mint éles és döfésre kész pengék, úgy szúr-nak Moly elvtárs szemébe!

R. T.

Van még vas- és fémhulladék A FALUBAN

Az öreg Réti éppen egy tennyei kis rézlemez fénycsillagot nagy buzgalommal — kerékpár-nevtáblának szánta, — amikor bekukkantott hozzá Rác Lali úttörő.

— Laci bácsi! — lelkesedett a gyerek — jó újságot hoztam.

A szövetkezeti hulladékgyűjtőtelep vezetője abbahagyta a fontos műveletet, szeméregét a homlokára tolta és nagy érdeklődéssel nézett le a porontyra. (Igy nevezte ő az apró embereket.)

— Nate... csak nem valami fontos leltre bukkantál?

— De igen, Laci bácsi. Egy olyan nagy csomó vasat találtam, mint... egy ház. (Jobb hasonlatot nem talált.)

— Hol te? — kérdezte növekvő érdeklődéssel, de csekély bosszúság is volt a hangjában. — Oka volt rá, hogy bosszankodjék. Ugyanis, amikor az ügyvezető közölte vele, hogy újra fémgyűjtő hónapot rendeznek, Réti László kijelentette: — Nincs már ebben a faluban annyi hulladékvas sem, mint a körömök feketéje. Elhibeheti, ha én mondom. Hiszen a mozsárlótól kezdve a járomszeg mindent összedobtak már a gyerekek. — Es most itt van ni. Azt mondja a poronty, hogy felfedeztet egy nagy rakás vasat. Pedig Laliban megbizhat, ez a gyerek nem hazudik. Ez hozta eddig is a legtöbb fémet, tavaly még az ajtókilincset is elcsente otthon. Ki is porolta érte a nadrágját az apja. Es mégsem adta fel a harcot. Gyerekek ez a talpán.

Az öreg Réti egy csapásra legyőzte a bosszúságot a kötelesség tudat, no meg anyagilag is érdekelt volt a tervteljesítésben. Rác Lali becsukta az ajtót, hogy illetéket meg ne sejttesse a nagy „hadititkot”. A telepvezető pedzette, hogy itt tényleg valami róla, „vad” került a csapdába. Mert ha kis mennyiségről lenne szó, már hozta volna a gyerekek.

— Nyögöd ki már — sürgette türelmetlenül.

— Laci bácsi! A Szabadság tsz udvarán van egy nagyon rossz lánctalpas traktor, évek óta nem tudják használni.

— A kiskésit! Erről meg teljesen megfeledkeztem — rikkanított fel a telepvezető. — Régen alkudtam én már arra, de nem adta az elnök.

Az öreg lánctalpas ott unatkozott az udvar szögletében. Az elmúlt években benőtte a gyom, vastagon belepte a rozsdá. Félig a föld alá süllyedt már — talán szegényében — a téjtétség miatt. Elszakadt lánctalpa alig látszott ki az elszáradt bozót alól. Sokat szemlélgette ezt már az öreg Réti, még tavaly. Bezsúrt vagy 30 mázsára: a község tervét egy csapásra 25 százalékra lehetne most vele teljesíteni.

— Nem vagyok én mestere a szónak. Munka való nekem, nem a „szónoklás” — így mentegetőzött. Legutóbb már éppen csak hogy teljesíteni tudta a tervet. (Bizony kellett ahhoz beszéde is, mert nincsenek ráutalva az emberek, hogy ócsakasszól „csináljanak pénzt!”) De annál nagyobb szükség van ekékre, ásókra és egyéb gazdasági felszerelésre. Ez készül az ócskavasból. Sok emberrel beszélgetett Réti László a maga módján:

— Te vastagnyakú, mivel akarsz kapálni, tán fakapával, hogy nem adod el azt a rozsdás lim-lomot? Meg újra faekével akarsz szántani, mint nagyapád? Ez az érv hatott. Egyszer fene — mondották, pénzt is adnak érte és nem kerülgeti itt az ember. De ezt sem lehet a végtelenségig.

Ugy érezte magát Laci bácsi, mint a katona, aki az ellenséges gyűrű közepe között áll. — Hm, hm — dohogott Bakk Sándor, a Szabadság községi elnöke, — hát nem hiszel el a vén bolond, hogy valóban ki akarjuk javíttatni azt a masinát.

— Könyű volt akkor teljesíteni a tervet, amikor úttörő fémhulladékba botlott az ember. Most mutassa meg kend, hogy mit tud. Mert különben azt találják hinni, hogy nem a maga érdeme az eddigi eredmény sem.

Ez már több volt annál, amit egy becsületben megőszült ember önértéke elbírt. De elhatározta, hogy majd ő megmutatja mit tud. Már esteledett. Hazafelé készülődtött. A kulcsot kereste az asztalalján. Ekkor került kezébe a „Szabad Nép”. Még úgy volt, ahogy reggel — meghozta a posta. Rátévedt a szemé az egyik vastagbetűs írásra: „Új rendszert vezettek be a fémgyűjtők jutalmazásánál” — ez volt a címe, de az apró betűket már csak szemüveggel tudta elolvasni. A szövetkezetétől az állt: „... hat kilogramm fémhulladék feldolgozva elegendő egy falusi ház villamosításához, másfél mázsa vas-hulladékból 10 kerékpár készült, 25 mázsa vas egy traktorhoz elegendő...”

— Megvan az új érv! — hiszen a mi falunkba az idén fogják bevezetni a villanyt! — Jöködvően ballagott haza.

Másnap plakátokat írt. Nem üres jelszavakat, hanem kimánsolta az újságból, hogy mennyi fém kell egy falusi ház villamosításához és mennyi ócskavasból tudnak előállítani egy új traktort. Beszélgetett mindenki vel, aki csak útjába került. A lelkes kis szervező: Rác Lali pedig egy egész sereg úttörőt indított „rohambra”. Megindult egy új terv. Nem hoztak ugyan olyan sokat mint régen, de annál gyakorabban fordultak a gyerekek, egy sem tért vissza üres kézzel. Hoztak fémet is. Nem ajtókilincset, hanem olyasmit, amit a szülők adtak oda: „Vigyed fiam, mert nagyon bántja már a szememet a petróleumlámpa fénye.”

A terv teljesítéséig már alig hiányzik valami. Ha így haladnak jóval túl is teljesítik. Eppen ezt számolgatta a telepvezető, amikor — mintha ágyúból löttek volna, megremegett az ablak. Puff, puff, hangzott újra a Szabadság udvara felől a kijavított traktor puffogása.

— Valóban kár lett volna ösztönölni — gondolta az öreg Réti — és átballagott az utca másik oldalára. Ott járt a gép az udvar közepén. A szövetkezet tagjai valósággal körüláncolták. Három ember pedig azzal volt elfoglalva, hogy egy szekérré vas-hulladékokat rakott, ami kikerült a javítás alkalmával.

— Gyere csak, gyere! — kiáltott öreg barátja felé az elnök, amikor megpillantotta. Eppen hozzád készülünk ezzel a lim-lommal. Ott álltak egymás mellett, mintha misem történt volna, és végtelen melegség hatotta a két öreg szívet. Hogyne örült volna, mikor mind a kettőnek teljesült a kívánsága. A vas-és fémhulladékot a termelőszövetkezet traktorja viszi majd a vasút állomásra, — többet, mint amennyit bárki is remélt. Pedig még mindig van ócskavas a községben, csak meg kell keresni. Fémhulladék is kerül még és a villany még ebben az évben ki-gyullad. Rác Lali kiáltása csengett:

— Laci bácsi, indulhatunk! Olyan rakás vasat viszünk a telepre, mint... mint egy ház! S kipírult arccal lépett fel a szekérré, felült a „kincs” tetejére, hogy egy darabka se vesszen el belőle. *Lévai Endre.*

A NÉPLAP RÁDIÓ MŰSORA

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIÓ

6—8: Reggeli zene 7.30: Naplár.
8: Hírek, 8.15: Egy falu — egy nótá.
9: Zenés lejtő, 10: Vasárnapi leve.
10.10: Kíváncsiak klubja, 11: Bölbi-
ezep hazánk, 12.15: Jó ebédhez szó!
a nőia, 12.45: Szimfónikus zene, 14.20
Népi zene, 14.45: Előadás, 15: Szív
küldi szívetek szívében, 16: Népünk
16.50: Tánca, 17: 17.40: Kínó, 18: Kar-
lendárium, 18.40: Hanglemek, 19.51:
László dalok, 20.10: Szülőházm, 20.50:
Tánczene, 21.50: A vasárnap eporjta,
22.10: Operatársulatok, 23: Helyszíni
közvetítés budapesti hangversenyter-
mekből.

PETŐFI-RÁDIÓ

8: Reggeli Zene, 8.30: Ref. vallásos
főóra, 9: Falurádió, 9.30: Miska bá-
csi Imre-éldája, 10.10: Szórakoztató
zene, 11: Népke zenéje, 11.50: Ifjú-
sági együttételek műsorából, 12.50:
Előadás, 13: Régi nótá, régi tánc, 14:
Művészletek, 15: Kérdés — felelet
15.20: Toki Horváth Gyula és zenekara
játékai, 16: Operatársulatok, 16.40: Az
éji-tűző nyusz, 17.20: Razzia —
17.55: Zenekari hangverseny, 17.50:
Tűzök Ezzelét énekel, 18.35: Kamará-
zene, 19.10: Az épülő kommunizmus
nagy országában, 19.40: A Partós bé-
kéért, népi demokráciáért c. lap is-
mertése, 19.55: Tánczene, 20.50:
Magyar művészek Verd-hangversenye,
21.50: Könyvi zene, 21.50: Zenekari
hangverseny.

Hétfő

KOSSUTH-RÁDIÓ

5.55: Vasárnapi sporteredmények
8.30: Reggeli hangverseny, 9.20:
O.oz. nyelvételek, 9.40: A Gyermekrá-
dió műsora, 10.10: Népi zene, 10.50:
Ovodások műsora, 11: Dalok, 11.50:
Rivaldafény, 12.10: Déli hangverseny,
13: Mi történt a nagyvilágban, 13.05:
Népi zene, 13.50: Offenbach-művek,
14.25: Utóé-híradó 14.50: Heti ze-
nék kalendáriuma, 15.40: Könyvi mu-
zeika, 16: Ifjúsági lejtő, 16.40:
Hanglemek, 17.10: A barlangok
évi-éje, 17.35: Cséhs népdalok, 17.40:
Toldi este, 18.18: Fuvószene, 18.50:
Hangos Újság, 19: Vízán száll az ének
20.10: E.éadás, 21.15: Jó munkáért
szép muzsikát, 22.10: Tíz pere kül-
politika, 22.20: Hazánk zenei életéből,
23.50: Szép esti muzsika.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Hanglemek, 14: A rádió kie-
gyüttétele játszik, 14.40: Népke zenéje,
15.50: Hanglemek, 15.42: Kövedy,
Pál énekel, 16: Az irgalom hegyén, —
16.20: Gyerekek, gyerekek, kispapjátok,
16.40: Beehoven-művek, 17.20: Ifjú-
sági Rádió műsora, 17.40: Szív küldi
szívetek szívében, 18.10: A kézzel-
gáid, 18.40: Nagy mesterek műsora,
19: Az épülő kommunizmus nagy or-
szágában, 19.50: Operatársulatok, 20.50:
Beethoven-művek, 21: Az anatóliku-
mok a gyógyítás szolgálatában, 21.10:
Tabányi Mihály zenekara játszik, 22:
Operatársulatok.

Kedd

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.30: Reggeli hangverseny 9.20:
A kis körömök, 9.40: A kis leőloások
műsora, 9.40: Zenés doboz, 10.10:
Szórakoztató zene, 10.40: 1848—49
Legendák bösel, 11: Hanglemek, —
11.50: Nagyvilág, 11.40: Hangze-
rés népi muzsika, 12.15: Vi-
dám muzsika, 13: Népek táncai, 13.55:
Szimfónikus zene, 14.25: Hangverseny
gyermeknek, 14.55: Színes népi mu-
zeika, 15.15: Mozart operából, 16:
Gyermekharag, 16.40: Szabó Mária
zongorázik, 17.10: Szív küldi szívetek
szívében, 17.40: Legkedvesebb verseim, 18:
Tánczene, 18.50: Hangos Újság, 19:
Egy falu — egy nótá, 19.40: A rádió
válasz falusi hallgatói kérdéseire
20.10: Imrekerde a zeneirodókkal,
21: Hanglemek, 23: Mi történt a
nagyvilágban? 23.05: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Vidám népi muzsika, 14: Dé-
lutáni hangverseny, 15: A rádió kis-
együttétele játszik, 15.40: Két ebéző-
ke, 16.10: Operatársulatok, 16.40:
Filmmene, 17.15: Beszélő a táz, 17.50:
Magyar népi muzsika, 18.10:
Mh. jent a mezőgazdaság bővített
újrateljesítés? 18.30: Hanglemek,
19: Az épülő kommunizmus nagy or-
szágában, 19.50: Boel-boel tarka,
Opera közvetítés a Kővárosi Operett
cinthából, 22.45: Nagy együttételek
műsorából, 23: Idégennyelvi vizsgé-
szolgálat.

Szerda

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.30: Ifj. Magyar Imre és zenekara
játékai, 9: Mi történt a nagyvilágban?
9.05: Szórakoztató zene, 9.20: Ifjú-
Technika, 9.40: Daltanulás, 10.10:
Péteriúk 10.50: Ovodások műsora, 11:
Zenekari hangverseny, 11.50: Enekkari
hangverseny, 12.15: Hangos Újság,
12.45: Klasszikus operettek, 13.20:
Fuvószene, 14.25: Utóé-híradó, —
14.50: Könyvi zene, 16: A rádió
válasz hallgatói kérdéseire, 17.10:
Kedves hallgatóink! 17.10:
Magyar nóták, 17.50: Szív küldi szívetek
szívében, 18: Egy falu — egy nótá —
18.50: Hangos Újság, 19: Územi han-
verseny, 20.10: Jót neveltünk már-
cásban, 22.20: Tanc éjjel, 23: Mi
történt a nagyvilágban? 23.05: A
Tanc éjjel, c. műsor folytatása.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Reggeli zene, 14: A Magyar
Rádió kiegyüttétele játszik, 14.50:
Operatársulatok, 14.50: Előadás, 16:
Népdalok, 15.40: A bösiesség, 16:
Délutáni hangverseny, 17: Enekkari-
hangverseny, 17.25: Népünk szíve
műsorából, 17.40: Őcei, 18: Bae-
művek, 18.20: Zongoraverseny, 18.50:
Filmmene, 19: Az épülő kommunizmus
nagy országában, 19.50: Fuvószene,
20: Tánczene, 20.40: A Rádió tud-
mányos híradója, 21: Népdalok és
táncok, 21.50: Byron halálának 120.
évfordulója, 22: Schubert-művek.

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.30: Reggeli hangverseny, 9.20:
Egy bőre tej 9.40: Lenin-dalok, —
10.10: Az Alami Népi Együttétele zenek-
kara, játsszik, 10.50: Az űetőkők, —
10.45: Kamarazene, 11.10: Népünk
lési híradó, 11.30: Ifjúsági körök,
15: Fuvószene, 15.50: Népi zene, 16.20:
A Rádió Gyermekműsora műsora, 16.30:
Chopin művek, 16.50: Előadás, 16.55:
Népi zenéje, 16: 1870. április 22.
emlékműsor Lenin születésének évfo-
rdulóján, 16.50: Mátyás királyi népdalok,
17.10: Jó munkáért — szép muzsikát!
Külpolitikai kérdésekre
válaszolunk, 18: Szív küldi szívetek
szívében, 18.50: Hangos Újság, 19:
Egy falu — egy nótá, 19.40: A rádió
válasz falusi hallgatóinak kérdése-
re, 20.10: Zene irodalmi tarkaest,
21.10: Tánczene, 22.20: Szimfóniku-
zene, 23.32: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Keringők, 14: Délutáni han-
verseny, 14.45: Hanglemek, 16: A
rádió kiegyüttétele játszik, 15.40:
Atiák, 16.50: A Gyermekrádió műs-
ra, 17.25: A mezőgazdasági újítóról-
galm újabb eredményei és feladatai,
17.40: Szórakoztató zene, 18.50: Nagy
mesterek — nagy művek, 19: Az épü-
ló kommunizmus nagy országában,
19.50: Szórakoztató zene — 20.50: Ma-
gyar nóták és csardások, 21.50: 800
millió, — 22: Szórakoztató zene, —
22.30: Távvez a Győzelem kolhozban.

Péntek

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.30: Reggeli hangverseny, 9.15:
Hanglemek, 9.20: A sziget kincse, —
9.40: Tarka bokréta, 10.10: Nécer
népdalok, 10.50: Egy hangya utazása,
10.50: Az Ócsa Mackó, 11: Ján Jé-
zsef és zenekara játszik, 11.20: A lá-
zadó, 12.15: Hangos Újság, 12.25:
Népzene, 13: Színes operatársulatok,
13.50: Kültörű népzene, 14.25: Ifj-
úé-híradó, 14.50: Hanglemek, —
15.10: Mozart-művek, 15.50: Zenekari
hangverseny, 16: Orosz nyelvételek,
16.20: Fiatalok sporthíradója, 16.40:
Szimfónikus zene, 17.10: Népi zené-
kari műsorából, 17.40: Kossuth-
díjsok a mikrofon előtt, 18: Enekkari
hangverseny, 18.20: Tánczene, —
19: Jó munkáért szép muzsikát!
— 20.10: Éji kronika, 21: Szimfóniku-
zene, 22.10: Tíz pere külpolitika, —
22.50: Szép színterem, 23: Szimfónikus
zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Vidám reggeli muzsika, 14:
Szórakoztató zene, 14.40: Hanglemek,
14.50: Parazé Andria énekel, —
15.15: Filmmene, 16: Népi zene, 16.50:
Szív küldi szívetek szívében, 17: A ma-
gyar operett mesterei, 17.50: Előadás,
17.50: Operatársulatok, 18.10:
E.éadás, 18.50: Hanglemek, 19: Az
épülő kommunizmus nagy országában,
19.50: A szívet irodalom törté-
ne, 20: Fuvósmuzsika, 20.50: Ha ha-
talan színterem, 21.15: Tánczene.

Szombat

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.30: Reggeli hangverseny 9.20:
Utóé-híradó, 9.45: A Gyermekrádió
műsora, 10.10: Kocsis Albert heccel,
10.52: Vonózenekari hangverseny, 10.50:
Tánczene, 11: Strauss művek, 11.20:
A csapócsók és kiegészítételek újváltási
rendszere, 11.40: Népdalok, 12.15:
Déli hangverseny, 13: Tíz pere kül-
politika, 13.10: Könyvi dalok, 13.50:
Fuvószene, 14.25: Prokofjev műsora,
14.55: Verbunkoók, 15.20: Szív
küldi szívetek szívében, 15.50: Édes-
anyám, — 16.20: Zeng. új világot, —
16.40: Kedves hallgatóink! 17.10:
Magyar nóták, 17.50: Szív küldi szívetek
szívében, 18: Egy falu — egy nótá —
18.50: Hangos Újság, 19: Územi han-
verseny, 20.10: Jót neveltünk már-
cásban, 22.20: Tanc éjjel, 23: Mi
történt a nagyvilágban? 23.05: A
Tanc éjjel, c. műsor folytatása.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Operatársulatok, 14: A Magyar
Rádió népi zenekara játszik, 14.45:
Délutáni hangverseny, 15.20: Minden-
ki operája, 16.20: Mesélőhöz el-
bűlünk, 16.40: Enekkari hangverseny,
17.10: Tíz pere közgazdaság, 17.50:
Tanuljunk énekszóra oroszul! 17.40:
Szombat délutáni muzsika, 18: Kínai
népzene, 18.50: Szív küldi szívetek
szívében, 19.10: Az épülő kommuniz-
mus nagy országában, 19.40: Magyar
muzsika, 20.50: Szórakoztató zene, 21:
Színes népi muzsika.

Előrebocsájtom, de
dek vezet, hogy je-
lezárjak egy haszn-
talat és segítségé-
Van bizonyos távla-
nuár 30-i számban
„Kulturális fejlőd-
lyai” című, vitainak
readása óta és úgy-
számú, értékes hoz-
pasztalati alapján
mely kérdésben kí-
ta anyagát.

A vitaindító cik-
ke, hogy a k-
marolja meg az a-
fásával, miszerint
velőmunkánk irán-
végzésének közép-
a dolgozó ember é-
sokréti kulturális é-
nem a felülől tük-
pont”, a kész sémi-
eredményben a m-
kratizálódásához, se-
lásához, hatásának
hez vezetett. Pokoz-
velési dolgozóink és
és szakismereti hán-
szervezések, tandés-
mek és szervezetek
nek közönye, lebecs-
utolsó sorban az it-
ható művelődési igé-
meg több más ok-
abban, hogy a kult-
zissosá, mindent röz-
a bajokat elkenővé-
bák történetek —
gekben, — amelyek-
mert szemléletbeli g-
tak — politikai hiba-
tak és a kard éle ki-
nem az ellenség fe-
De abban is, hogy
nevelőmunka — szav-
elismerve, de tettek-
ködve — perifériára-
mekben éppúgy, min-

Leszöngöl, hogy a
egyedül ez az ő-
lezte a kultúrma-
mányprogram
nem kisebb hiba ber-
állítani, hogy csupa-
rek voltak tévesek,
juk és megbecsül-
nyéinket, amelyek-
méltán lehet büszke-
adhat számunkra m-

Művel

A MAGYAR
SZABALYAI”-nak
lencedik kiadása 19
démia helyesírású b-
jelentette, hogy a
sok tekintetben ide-
gő, mert nem állt e-
rendelkezésre a fel-
jelentőség reformte-
zésára. Azóta min-
telt el, s még min-
zünkben az új átdol-
járul a bajokhoz az
950-es kiadás már né-
s így a helyesírás
elgazodni akaró ére-
tud mihez folyamod-
ben. De ha meg vé-
is jut valahogy egy
akkor is nem éppen
kótságon meggya-
és a szótár további-

Hadd emeljünk ki
problematikus esse
szóelválasztás köré-
Az egyik szabály a
az összetett szót ne-
kijetés, hanem a szó-
szerint kell elvá-
azonban egyes eset-
deklódó a szótárhoz
nem kap utbaigazít-
szavak elválasztási

A szocialista kultúráért

VITA KÖZBEN

Előrebocsajtom, nem az a szándék vezet, hogy jelen írással lezárjak egy hasznos, sok tapasztalatot és segítséget nyújtó vitát. Van bizonyos távlat a Néplap január 30-i számában megjelent "Kulturális fejlődésünk akadályai" című, vitaindító cikk közreadása óta és úgy érzem, a nagy-számú, értékes hozzászólások tapasztalatai alapján szükséges némi kérdésben kiegészíteni a vita anyagát.

A vitaindító cikk legfőbb értéke, hogy a hibák gyökerét markolja meg azzal a megállapítással, miszerint kulturális nevelőmunkánk irányításának és végzésének középpontjában nem a dolgozó ember állott, a maga sokrétű kulturális igényeivel, hanem a felülről tukmált "Szempont", a kész séma, mely vég-eredményben a munka bürokratizálódásához, sematikus vá-lásához, hatásának csökkenésé-hez vezetett. Fokozta ezt népmű-velési dolgozóink műveltségbeli és szakismereti hiányai, a tömeg-szervezetek, tanácsapparátus, üzeme-k és szervezetek egyes vezetői-nek közönye, lebecsülése és nem utolsósorban az itt is tapasztal-ható művelődési igénytelenség. Es még több más ok játszott közre abban, hogy a kultúrunka frázisossá, mindent rózsaszínre festő, a bajokat elkenővé vált, hogy hi-bák történtek — főként közsé-gekben, — amelyek végsősoron, mert szemléletbeli gyökerei vol-tak — politikai hibákkal torzul-tak és a kard éle kicsorbult, vagy nem az ellenség fején csattant. De abban is, hogy a kulturális nevelőmunka — szavakban ugyan elismerve, de tettekben szűk-ülő-ködve — perifériára szorult üze-mekben éppúgy, mint falun.

Leszögeznem, hogy csak ez — egyedül ez az állapot — jel-lenezte a kultúrunkát a kor-mányprogram megjelenéséig nem kisebb hiba lenne, mint azt állítani, hogy csupán a módsze-rek voltak tévesek. Számon tart-juk és megbecsüljük eredmé-nyeinket, amelyekre megvénk méltán lehet büszke, de ez nem adhat számunkra menlevelet a hi-

bák feltárása elől való kitérés-hez. Azt hiányolom, hogy a vita-indító cikk kissé elvonatkoztatott volt és nem ácsolt eléggé mély-re. Nagy erőnye viszont a hozzá-szólásoknak, hogy mozaikszerűen kiegészítve, az élet friss ízeivel gazdagítva fejlesztették tovább a vita anyagát. Szinte minden hoz-zászólás igazolja és aláhúzza az alapvető követelményt: Több fi-gyelmet az igények kielégítésére, módszereiben és tartalmában is demokratikusabbá kell tenni kul-turális munkákat! Haladó hagyó-mányaink ápolásának követelése éppúgy, mint az üzemek belső hi-báit feltáró cikk, mely több szó-razoktatást, igényesebb nevelést, klubéletet követel, vagy a bal-mazújvárosi és egyéki, hajdú-sámsóni kultúrotthonok elhanyagolt állapotát feltáró — írások éppúgy, mint a Debrecennek könyvkiadói jogot sürgetés — mutatói, eleven jelzései az igények sokrétűségének. A hozzászólások másik része túlnő a vita-indító cikk elvi keretein, amikor pl. Debrecen zenei életének zür-zavaros állapotáról beszél, vagy joggal kifogásolja legjobb együt-teseink mindmáig húzódo — bár egyáltalában nem kicsi — problé-máinak megoldatlanságát, a tánc-mozgalom fejlődésének elvi és tárgyi nehézségeit. Más cikkek elegendő szervezeti problémákat hoznak felszínre, mint amilyen pl. az állami és szakszervezeti együttműködés, az állami gazdaságok és géppalotások kultu-rális irányítása, a falusi pedagó-gusok foglalkoztatásának hiányosságai, más cikkek megmu-tatják ugyanakkor a rügyeket is, a mocsanó újat, a kitaruló lehe-tőségeket. Az összkép — annak ellenére, hogy főként a hibákat, helyenként a sivárságot, vagy régóta gennyedő sebeket fedi fel — nem tehetetlen kesergést, ha-nem optimizmust, mély úgyszere-tetet mutat.

A hozzászólások olvasgatása közben úgy találtam mégis, a vita nem eléggé széleskörű, másrésztől szükségesnek látszik néhány alapelv leszögezése, mely a perspektívákra mutat. Hiányo-

lom, hogy több, fontos kultúrterület vezetői és művelői mindez-ideig nem hallatták hangjukat, remélhetőleg nem azért, mintha nem lenne mondanivalójuk. Egyik legfontosabb, évekre szóló fel-adatunk pl. az ifjúság nevelése, erkölcsi és társadalmi magatartá-sának, szemléletének formálása, mely nagyon sok tennivalót kí-ván. És ez nemcsak a DISZ ügye, hanem kulturális ügy is, mind-nyájunk ügye. Helyes lenne, ha a DISZ vezetői elmondanák ez-zel kapcsolatos tapasztalataikat és problémáikat, megkönyvitnék vele a segítségadást. Szeretnénk megismerni a színház, a múzeum, az ifrócsoport, képzőművészek, egyetem, üzemek és géppalotá-sok, hivatásos és kiváló nem hi-vatásos kultúrunkásaink állás-pontját is. A hibák felsorolásán túl, mely fontos és helyes — több kezdeményezést, munkamódszert és tapasztalatot, nemkülönben az eddignél több elvi kérdés felve-téséről várjuk. A vita nem öncélú és nem lehet távlat a bajok felsorolásánál való megrekedés sem. Azért indult, hogy merészen és bátran mutassa meg a fejlődés akadályait, de a kijavítás útját, módját, lehetőségeit is.

Az eddigi vita alapján máris leszűrhetünk néhány alapve-tő megállapítást. Ezek: 1. Meg kell valósítani végre azt az elvet, hogy egységes terület, egységes kulturális irányítás alatt működjék. Tartozzék a me-gye hatáskörébe a múzeum, szin-ház, művészeti szövetségek, MO-KEP, zenei szakiskola, mint a megye kulturális életének döntő tényezői, amelyek irányításába mégsincs beleszólási jogunk ez-ideig a túlzott központosítás miatt. Ezáltal lehetővé válnék az erők jobb összefogása és helye-sebb elosztása, kevesebb fehér-folt maradna megénk térképén. Ez az elv indokolja azt is, hogy létre kell hozni megyei másor-rodát, mely összehangolja és el-osztja az eddig anarchikusan szer-vezett rendezvényeket, rendet és tervszerűséget visz zenei életünk-be és sok más hasonló természetű munkába.

2. Szervezetileg, létszámiilag és szakmai, műveltségbeli tudás ter-én meg kell szilárdítani népmű-velési apparátusunkat. Létre kell hozni az önálló járási (városi) népművelési csoportokat, biztosí-tani a járási intézmények mun-kájának összhangját (kulturális, mozi, könyvtár). Községekben fe-lős gazdát kell találni a kul-túrunkánk függetlenítés, mag-sabb tisztelőitjének, vagy peda-gógusoknak órákvezetményes megoldásával. Kultúrunkásaink-kal szervezett oktatásba kell be-venni és végzettséghez kötni a függetlenítéseket.

Ezek a megállapítások csupán praktikus részei a kérdésnek. En-nél sokkal fontosabb a tartalom. Hogyan elégítsük ki a dolgozók igényeit? Ez a főkérdés. De eh-hez, persze ismerni kell az igé-nyeket. Az igények ismerete vi-szont azt jelenti, hogy a kultúr-élet demokratizálása elsősorban — minden területen — magasabb színvonalat fejez ki és nem csu-pán a szórakoztatást. Hogyan is-merjük meg az igényeket? Ho-gyan törekedjünk mind maga-sabb színvonal elérésére? ... Az is egyik módja, hogy ősszel meg-nyitjuk Debrecenben a szabad-egyetemet, vidéken pedig érdeke-sebb, tartalmasabb fejlesztjük előadásainkat. Művészeti ve-zetőinket szakmai oktatásba szer-vezzük, több teret nyitunk — anyagilag is segítve — a zenei képzőművészeti, ifró alkotások-nak. Közel egymillió forintot be-ruházással bővítjük Debrecenben a nagyerdei kultúrparkot ezév-ben, vidéken szabadterei szinpa-dokat hozunk létre és felszerel-jük kultúrotthonainkat.

Mindezek lehetőségek és ered-mények. De igazi hasznát akkor látjuk, ha megvalósítjuk a megyei párttervezet határozatát és falun, géppalotáson, ter-melőszövetkezetekben eleven, pezsgő kultúrelételek hozunk létre, melyben idős és fiatal, zeneked-velő és olvasó, táncoló lányok és sakkkozó öregek egyaránt merít-hetnek a művelődés forrásaiból kedvük és igényük szerint.

Taar Ferenc

SPORT

KEMÉNY MÉRKŐZÉSEN, JÁTEK-VEZETŐI SEGÉDLETTEL GYŐZÖTT A RAPID

Alig egy héttel az osztrák-magyar válogatott labdarúgó mérkőzés után szombaton délután ismét nemzetközi találkozó színhelye volt a bécsi Práter Stadion. Ezenkor a csehszlovák bajnokcsapat Úda és a Linzer ASK együt-tese lépett pályára. A mérkőzést a csehszlovákok megérdemelten 2:0 (1:0) arányban nyerték. Ezúttal került sor — mintegy 20 000 néző előtt — a Rapid és a Bp. Honvéd találkozájára. A mérkőzés igen kemény küzdelmet hozott és az eredmény tekintetében nagy szerepe volt a rendkívül roszul bíráskodó játékvezetőnek.

RAPID (Bécs) — Bp. Honvéd 2:1 (2:1)

Vezető: Steiner. — Góllövő: Probst és Körner J. H. Koestl. — Rápid: Zeman — Hampp, Happer, Golob — Gernhardt, Gleaser — Hallé Körner I. Dienst, Probst, Körner H. — Bp. Honvéd: Grosics — Balázs, Lóránt, Paicskó — Borsik, Bányai — Batai, Kocsis, Machos, Puskás, Czibor.

A 10. percben a Honvéd megszerzi a vezetést. Szüneteltetés után Kovács vádhatatlannal fejel a hátsó (0:1). Sorozatos osztrák támadások után a 27. percben Probst egyenlítő (1:1) majd a 45. percben Paicskó vezet a Rapidre (2:1). A második félidő első eseménye egy becsapás után Gerhardt és Czibor kilátása. Rendkívül kemény lesz a játék és igen sok a szabálytalanság. A Honvéd nem tud kibontakozni és különösen Puskás fogja erősen az osztrák védők. A 55. percben Probst a láránt összeap. Probst levelez a hátsó. Lórántot kidíjtja a játékvezető. A 58. percben Paicskó le-felvezet a szabálytalanságra, a 61. percben őt is kidíjtja. Az utolsó percek eseménye Puskás gója, de a játékvezető ezt nem adja meg.

NAGYOBBI ARANYBAN IS GYŐZHE-TT VOLNA A Bp. VÖRÖS LOBOGÓ

Szombaton délután a Népszabadságon újabb nemzetközi labdarúgó mérkő-zés került sor. Ezúttal a bécsi Austria és a Bp. Vörös Lobogó es-tá-pala találkozott egymással.

Bp. Vörös Lobogó — Austria (Bécs) 2:1 (1:1)

Vezető: Dorogi. — Góllövő: Hüdégkuti (2), H. Schläger. — Bp. Vörös Lobogó: Gelley — Kovács H. Bircszi, Lantos — Kovács I. Zakariás — Sándor Hüdégkuti, Pala-cs, Szolnok, Káris. — Austria: Ondreiska — Melchior H. Soltz, Kowanz — Qewirk, Schwoba — Kominek, Baumgartner, Huber, Ste-janovics, Schlegel.

Hüvös éleles időben a Vörös Lobogó kezd a játékok. A 28. percben vá-ratlanul az Austria szerzi meg a vezetést. Stejnepal 1. 20 méteres lövése után a labda Schlegelre esik, aki vádhatatlannal a jobb sarokba lök. A 24. percben egyenlít a Vörös Lo-bogó. A baloldali húzódtó Hüdég-kuti az ötéves csehszlovák védő ellen nagy gólt lö (1:1).

A Vörös Lobogó támadásait vezetik be a második félidő is. A 20. percben gólt érlik a Vörös Lobogó félénre. Hüdégkuti kitér a jobb szélen és néhez szögös kiűlőtt nagyerőű lövése Ondreiskáról a hátsóba pattan (2:1). Ezután csorányos osztrák támadások következnek, de a Vörös Lobogó vé-de me biztosan ronthat. Mezőnyjáték-kal ér véget a mérkőzés.

Jóirami, szép mérkőzést hozott a két csapat találkozója. Ezenkor a Austria ragadta magához a kezde-nyezést, később azonban magára ta-rtott a Bp. Vörös Lobogó és csaknem az egész mérkőzés alatt fényesen játszott. Csakúgyis sok támadást ve-zetett a játékosok oktatásáért. Az Austria főleg védekezésben re-ndeskedett.

MA DÉLUTÁN D. LOKOMOTIV—MISKOLCI ÉPÍTŐK

A D. Lokomotiv ismét hazai pályán játszik. Ma délután 4 óráig kezdtek a két csapat között. D. Lokomotiv — Miskolci Építők NB I. sz. bajnoki mérkőzést. A vasutas játékosoknak tetsző játékkal kell játszaniuk, ha ki kívánják szerezni a győzelmet. A mérkőzés kezdésénél a D. Lokomotiv 11 — Bal-dézszereszi Spartakusz mérkőzés.

A D. Honvéd mérkőzést játszik a Miskolci Lokomotiv ellen. Híde, hogy a D. Honvéd sikerüljön az utolsó helyre.

DEBRECENI MAI SPORTMUSORA

LABDARUGAS. Lokomotiv pálya 4: D. Lokomotiv — Miskolci Építők. 9: D. Párt — Pénzügyi Lokomotiv. — Stadion 10: D. Vörös Lobogó — Pénzügyi Lokomotiv V. M. — Híradás pálya, 9: D. Haladás — D. Vasas.

A MAGYAR RÁDIO MAI ÉS HÉTFŐI SPORTKÖZVETÍTÉSE

A Kossuth-rádió április 18-án, va-sárnap 21.30 órakor helyszíni közve-títést ad Győről. — Győr Város — Bp. Vasas és Diósgyőri és D. Vasas — Bp. Dózsa NB I. oszt. labdarúgó mérkőzést. Április 19-én, hétfőn 20.10 órakor a Petőfi-rádió Bécsből az Austria — Bp. Honvéd mérkőzéséről ad helyszíni közve-títést.

Műveltség

ÉS HELYESÍRÁS

A MAGYAR HELYESÍRÁS SZABÁLYAI-nak legutóbbi, kilencedik kiadása 1950-ben jelent meg. Ennek előszavában az Akadé-mia helyesírási bizottsága be-jelentette, hogy a jelen kiadás sok tekintetben ideiglenes jellegű, mert nem állt elegendő idő rendelkezésre a felmerült nagy-jelentőségű reformtervek tisztá-zására. Azóta mintegy négy év telt el, s még mindig nincs ke-zelés az új átdolgozás. Hozzá-járul a bajokhoz az, hogy ez a 950-es kiadás már régen elfogyott, s így a helyesírás útvesztőiben eligazodni akaró érdeklődő nem tud mihez folyamodni kételyei-ben. De ha még véletlenül hozzá is jut valahogy egy példányhoz, akkor is nem éppen ritkaság, hogy kétségben hagyja a szabályzat és a szótár továbbra is.

Hadd emeljünk ki most néhány problematikus eset csupán a szóelválasztás köréből.

Az egyik szabály úgy szól, hogy az összetett szót nem a szótagoló kiejtés, hanem a szóelemzés elve szerint kell elválasztani. Ha azonban egyes esetekben az ér-deklődő a szótárhoz fordul, itt nem kap útbaigazítást az egyes szavak elválasztására nézve. Po-

dig azt jelölni kellene a helye-sírási szótárban, hogy például *ablak-üveget* írjunk az elválasztás-nál, ne *ablak-üveg-et*. Továbbá ilyeneket írjunk: *gyalog-út* (nem: *gyalo-gút*), *gyár-ípar* (nem: *gyár-ípar*), *hegy-om* (nem: *hegy-om*), *helyes-írás* (nem: *helye-sírás*), *hit-újítás* (nem: *hi-tújítás*), *hús-évs* (nem: *hú-sev*), *ide-stova* (nem: *ides-tova*), *javas-asszony* (nem: *java-sasszony*), *kakas-ülő* (nem: *kaka-sülő*), *kény-úr* (nem: *ké-nyúr*), *kül-ügy* (nem: *kü-lügy*), *láng-ész* (nem: *lám-gész*), *lélek-ülő* (nem: *léle-külő*), *minden-esetre* (nem: *mind-nesetre*), *nap-estig* (nem: *na-pestig*), *ön-áltó* (nem: *ö-nálló*), *pénz-ügy-ör* (nem: *pén-zü-györ*), *rég-óta* (nem: *rég-óta*), *rend-ör* (nem: *rén-dör*), *rovás-írás* (nem: *rová-sírás*), *sark-igazság* (nem: *sar-kigazság*), *szem-lesütve* (nem: *szeme-sütve*), *táv-írást* (nem: *tá-írat*), *ugyan-az* (nem: *ugya-náz*), *ügy-ís* (nem: *ü-gyis*), *vas-út* (nem: *va-sút*) stb. Az egyes esetek összetevése meg-mutatja, hogy a szóelemek sze-mint elválasztás az összetett szó-valdó jelentéstartalmát pontos-an kitünteti, a helytelen szóta-goló elválasztásmód pedig vagy teljesen értelmetlenné deformálja

az összetétel tagjait, vagy ha az így szétválasztott részeknek is van valamiféle értelme, annak az értelmenek az összetétel igazi jelentéséhez semmi köze, s így még jobban félrevezető. A HOSSZABB összetételeket olykor persze kénytelenek va-gyunk nem éppen az értelmi nyugvópontokon elválasztani, ha-nem a tagok szótagolása szerint. A munka-fegyelen tiszta szó-elemző elválasztásmód mellett tehát a szabályzat megengedi az ilyen szótagoló elválasztást is: *munkafegy-elem*. Nem ártana azonban külön felhívni a figyel-met arra, hogy hibának számít ilyenkor az, ha az összetétel máso-dik elemének csupán egy magán-hangzóból álló első szótagja ke-rül elválasztáskor az előző sorba. Helytelen ugyanis az ilyen el-választás: *ablak-üveg*, *gyár-ípar*, *hegy-om*, *hit-újítás*, *húse-év*, *kakas-ülő*, *lélek-ülő*, *mindene-setre*, *pénzü-györ*, *rég-óta*, *rovás-írás*, *sarki-gazság* (! hogy meg-hamisítja a szó eredeti értelmét!), *táv-írat* stb.

Ugyancsak az összetett szavak elválasztásával kapcsolatban je-lenkeznek bonyolultabb esetek

is. Vasút: nyilvánvalóan összeté-let, tehát értelmi elemei szerin-t választandó el: *vas-út*. Így való-ban tudatosul, amire egyébként már nem igen szoktunk beszé-d közben gondolni, hogy itt *vas-ból* való *út*, azaz *vaspálya* forog szó-ban. Hogy állunk azonban az ilyen szóval, mint *vasutas*? Ösz-szetétel-e ez? Hát hiszen van benne összetétel is, de végső fo-lyon a szó ennek az összetételnek (*vasút*) az -s képzős származéka. Tehát: képzett szó. Helyes vol-na-e hát így választani el a *vasutas* szót: *vas-utas*? Nem, his-szen ezzel olyasmit értenének írásunkból, hogy valami *vas-ból* való *utas* került szóba, holott ez a mi beszédszándékunknak ép-penséggel nem felel meg. Mi-té hát a teendő az összetételből to-vábbképzett szavak elválasztá-sában? Csak az lehet, hogy az egyszerű szavakra érvényes szó-tagolást vegyük alapul, így: *va-su-tas*. Ilyenféle problematikus esetek unos-untalan előfordulnak írás közben, s ezekre sem a he-lyesírás szabályzati része, sem a szótári rész nem nyújt felvilá-gosítást. Az érdeklődőt magára, a maga józan belátására hagyja. Ami nem mindig lehet éppen elő-ravezető...

(Folytatjuk.)

Hírek a Hortobágyról

Gazdasági kisvasúthálózat nyomvonalának kitűzésén dolgoznak a tervezők

A Karcag—Tiszafüred—Debrecen háromszög nagyvasúti vonalakkal határolt területen keresés az olyan út, amely az időjárástól függetlenül állandóan járható. Kormányzatunk ezért ezen a mezőgazdaságilag fontos vidéken gazdasági vasúthálózat létesítését határozta el. A vasúthálózat terveit az UVATERV (Ut- és Vasútervező Vállalat) mérnökei készítették.

A Duna-Tisza közén és a Tiszántúlon kibontakozó nagy belvizi úthálózat, a keleti és nyugati főcsatorna, a tervezett nagy víztárolók és halastavak ezt a vidéket egészen megváltoztatják. A kis vasúti hálózatnak már ehhez a megváltozott képhez kell alkalmazkodnia. A tervek szerint a kisvasúti vonalak hossza összesen

170 kilométer lesz. Az egyes gazdasági egységek belső forgalmának lebonyolításához külön irányvonalakat fektetnek le. A gazdasági vasúti hálózatának építése egyaránt nagyjelentőségű az áru- és a személyszállítás terén.

A tervezők gondolt fordítanak arra, hogy a gazdasági vasútvonalhálózat a nagy hajóutakhoz is csatlakozzék s ilyen módon a terület teljesen bekapcsolódik az ország közlekedési hálózatába, gazdasági vérkeringésébe.

A kisvasúti hálózat, tervezett évi teljesítménye körülbelül egymillió árutonna kilométer szállítást lesz.

A Hortobágyot átszelő gazdasági vasúti hálózat építési munkáit 1955-ben kezdik meg. (MTI)

Tavaszi halászat

A Hortobágyi Halgazdaság egyik — mintegy 400 holdas taváról — több mint két héttel ezelőtt megkezdtek a víz leengedését — szorgalmasan készültek a közelbi halászházhoz. Nagy munkát végeztek a halgazdaság dolgozói: éjjel nappal engedik a vizet a tó-
ról, s még három szivattyút is munkába állítottak a nagy vízmenység gyors levezetésére.

Kedden reggel nagy munkához láttak, a szorgalmas munka eredménye „betakarításához”. — A nagyvízzen 150 méteres hálótval egymásután emelték ki a tóból a „halász zsákmányt”. A szép, nagy fecsérelt halak legnagyobb része harcsa és ponty. Némelyik két

embernek is munkát adott, hogy kiemelje a hálóból, mert volt köztük 20—25 kilós harcsa és nem ritka a 6 kg-os ponty sem. Az első napi „fogás” kb. 80 kg hal, legnagyobb része elsőosztályú, vagyis másfél kilón felüli ponty, egy kisebbik része pedig egy—másfél kiló között van.

A halastó vasúti megálló kiterőjében ott áll már a szállító kocsi. A halászás után nyomban vagonba rakják és szerdán már útnak is indulnak Budapestre a Hortobágyról az idei első halzállomány. A mostani tavaszi halászat során mintegy 5 és fél vagon eredményre számíthatnak.

Irodalmi est

A Társadalmi- és Természettudományi Társulat hajdú-biharmegyei szervezete és az „Uj Harg” irodalmi folyóirat szerkesztősége irodalmi estet rendez 1954. április 25-én, vasárnap este 7 órai kezdettel a Központi Kultúrotthonban.

Ez irodalmi esten szerepelnek többek közt: Tamási Aron Kossuth-díjas, Szabó Pál kétszeres Kossuth-

díjas, Déry Tibor Kossuth-díjas író. Belépődíj: 4 forint, diákoknak 2 forint.

E nagy érdeklődéssel várt irodalmi estre városunk közönségét szerellett várja a rendezőség. Jegyek elővételben kaphatók a Társulat helyiségében, Déri-műzeum (telefon: 48-43), a Filharmonianál.

Tízdeka vas

A Hatvan utcán az 1-es posta környékén ment át az úttesten egy fejkendős néni. Óvatosan nézett jobbra-balra, hogy nem jön-e autó vagy motorkerékpár. Ékésen ballagott a kockaköveken át, de egyszerre hirtelen megállt. A lába előtt egy vasdarab hevert, valamilyen járműről eshetett le, nem volt nagy darab, talán 10 deka.

A néni lehajolt, felvette s a gyalogjáróéra érve egy ideig for-

gatta kezében. Töprengett. Elindult visszafelé. Három hatnyit haladva megállt a MEH Hatvan-utcai telepe előtt. A deszkakapu zárva volt.

A néni kezében a tízdeka vasdarabbal megállt a kapu előtt, majd hátrált néhány lépést s meglöbölte a tízdeka vasat. Athajította a kapun, hangzott a csörgés, a tízdeka vasdarab odatalált, ahova szánta.

(B. M.)

HÍREK

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Erősen felhős, többfelé eső, a hegyeken havazás. Éjszaka zszakkelet, leéti szél. Hajnalban gyenge talajmenti fagyok, fokent nyugaton. A nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek vasárnap reggel 0—plusz 3, dében 8—11 fok között.

A MAGASEPITÉSI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET helyi csoportjának rendezésében a napokban munkavédelmi ankétot tartottak a Gócs lakásépítkezésnél. Az ankéton azok a munkavédelmi és balesetvédelmi tennivalókat beszélték meg, melyeket az építkezéseken szűzösen meg kell oldani.

AZ AUSZTRIA—MAGYARORSZÁG VÁROZATI LABDARUG mérkőzéséről készült film mezekezett. A Vig és Béke mozikban vetítik a filmhíradó keretében.

TÁNCANFOLYAM kezdődik 20-án, kedden a Táncantatók Munkabizottságának Sae utcai tanácskölájában. Oktató Schaff János.

HATJUBÖZSŐZMÉNY életéről szóló vátoenő kiállítás ma 11 órakor nyílik meg a hajdúböszörményi kultúrotthonban. A megyei tanács népművelési osztálya rendezésében megnyitott kiállítás iránt igen nagy az érdeklődés.

JELENTSE be elhullott állatát 40-43. távbeszélőszámon, mert a debreceni Állatelhőrző Vállalat ingyen elszállítja és térít is fizet őrte. (X)

FÉLDESS szövetkezeti község példát mutat az adózásban. A második negyedévi adóbevétel tervét április 15-ig már túltelejesítette.

CHOPIN-EST

Nevai Ilonka zongora estje közönségre megnyitotta a Zeneművészeti Szakiskolában április 27-én. Jegyek az IBUSZ-nál

Párthírek

PARTOKTATÁS HAZA HIREI

Hétlőn délután 5 órakor „A Cse. felhalmozás és a munkások által elmozdítás” című. konzultáció lesz a politikai gazdaságtan önálló tantervi részre. Tartja: Lajos Kálmán MEI tagja.

Kedden délután 6 órakor „A mezőgazdaság fejlesztésének népi demokráciánk új feladatai ezekben a körökben” című. konzultáció lesz a politikai gazdaságtan önálló tantervi részre. Tartja: Ambrus István, a MEI tagja.

Mozik műsora

VIG: Ma délelőtt 11 órakor 1 Ft-os helyarákkal: Timur és csapata, délután háromnegyed 2, 4, 6, 8 órakor: Senki nem tud semmit, Csehlovák filmvígjáték. — Hétlőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Senki nem tud semmit, BEKE: Ma délelőtt 11 órakor 1 Ft-os helyarákkal: Hju gárda 11. rész délután háromnegyed 2, 4, 6, 8 órakor: Barát bocsulot, Uj szines szovjet filmvígjáték. — Hétlőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Házaság hozományja, Uj, szines szovjet filmvígjáték.

MEFEOR: Ma délelőtt 10 órakor 1 Ft-os helyarákkal: Timur és csapata, délután háromnegyed 3, 5, egy. negyed 8 órakor: Senki nem tud semmit, Csehlovák filmvígjáték. — Hétlőn háromnegyed 3, 5, egy. negyed 8 órakor: Senki nem tud semmit, HIRADO: Ma délelőtt 10 és 12 órakor: Szerelmi híjjal, délután 2, 4, 6, 8 órakor: Halászház az Ebban, Magyarul beszélő szovjet film. — Hétlőn dé. e. 10, 12, 2 órakor: Senki nem tud semmit, délután 4, 6, 8 órakor: Találkozás az Ebban.

KOSSUTH: Ma fél 4 és fél 6 órakor: Cim nélkül távozot, Francia film, este fél 8 órakor: Barát bocsulot, Uj, szines szovjet film.

Népművelő I. Ma: Rákosi-telep; Ezerarcú hős. — Hétlőn: Petőfi tisz. Hajókkal a bástyák ellen. Népművelő II. Ma: Repülőter és Kerek. — e. p. Székít a menyegzőny. — Hétlőn: Wotalka-telep; Nevezés vé. lünk.

GYERMEKET váró anya gondozót keres. Címét levélben közölni Taraszkózi, Vörös Hadeceg útja 45.

EGY nagyméretű magyar perzsaszőnyeg veszek. Magyar Szovjet Barátság u. 25. kerületben.

ELNAPI fogalkoztatásra beajánlott keresek Taty u. 5. (Budai Bástya utcából balra).

GAZTÜZHELYET veszek. Kossuth u. 75.

ELCSERÉLEM kétszobás, konyhás víz, gázalátított lakószobát 3 szobás ócska-komfortos. Arany János u. 16. nyegyedik ajtó.

BÉKÉLTÖZSÉHETO esz. di ház kertel, kúttal eladó, Szavai Gyula u. 8.

OSALADI ház azonnali beköltözéssel eladó, Pogár u. 5, sz. Csapókeret.

ELADÓ beköltözhető kert, gyümölcsös családi ház, Nyulak Urtájé 44.

EGY jóhírné Orion vörös szőnyeg eladó Gorkij fasor 25. szám.

ELCSERÉLEM szék, négy uti egyzóba, konyha speciális lakószoba Salctrom u. 20. Mészárosné.

ELCSERÉLEM kétszobás, komfortos, gázos lakószoba budapestiért Garay utca 32.

KÜLÖNBÖZTARTÓ bútorozott szobát, fűrdőszoba használatra keresnek egy férőhelyű részeg. Ajánlatokat Állat és Zárbehelyítő Vállalatnál, Debrecen, Kossuth utca 12—14.

Levél a MÁV Igazgatóságához

A debreceni MÁV Igazgatóság-hoz 387 nagyleltai dolgozó paraszt aláírásával levelet küldtünk 1954. januárjában. A levélben Tóth Endre MÁV alkalmazott ügyével foglalkoztunk.

A levél beküldése óta eltelt több mint két hónap, de a MÁV Igazgatóság annyira sem méltalta a 387 dolgozó paraszt, hogy a tanács, vagy a pártszervezet keresztül választ küldött volna esetleges intézkedéséről.

Eppén ezért március hónap elején felkerestük Tóth Lajos

elvtársat, a járási pártbizottság titkárát, hogy járjon el ebben az ügyben. Ő be is jött Debrecenbe, ahol az igazgatóhelyettesrel és a személyügyi előadóval beszélt. Tóth elvtárs azt az ígéretet kapta, hogy a MÁV Igazgatóságtól három napon belül kijönnek a helyszínrre és választ adnak a dolgozó parasztoknak. Azóta újabb levél ment a MÁV Igazgatóság-hoz ebben az ügyben, de választ erre sem érkezett.

Nekünk, egyszerű dolgozó parasztoknak az a véleményünk: jogunk van ahhoz, hogy a MÁV Igazgatóság figyelmét is felhívjuk az észrevett hibákra, vagy hiányosságokra. Azt hisszük: a MÁV Igazgatóságnak viszont kötelessége, hogy a hozzá beérkező panaszlevelekre válaszoljon és intézkedjen.

Szeretnénk, ha a MÁV Igazgatóság kéthónapi halasztgatás után végre elintézné ügyünket és megküldte a módszert, hogy a dolgozó levelet az asztaljókban tárolja.

Kovács István nagyleltai dolgozó paraszt.

SZINPAD

Vasárnap este 7 órai kezdettel a Járási Kultúrházban „Tavaszi dalok”. A nagy ekerre való tekintettel prolongálva. Jegyelvétel a Járási Kultúrház irodájában (Vörös Hadeceg útja 28/c. l. em.) vagy 32.50-as telefonszámon.

Színházi műsor

Ma vasárnap 3 kor és 7-kor A nagy műtét, 10. szelvény. Kedden 7 kor Szerelmi híjjal, 9. szelvény. Szerdán és csütörtökön 7-kor A nagy műtét, 10. szelvény. Pénteken 9-kor A nagy műtét. Gorkij bérlet 9.

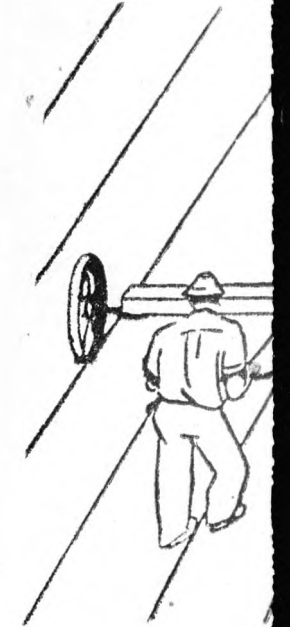
NEPLAP

A Magyar Dolgozók Partja Hajdú-Biharmegyei Partbizottságának lapja. Feltéls kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztő: a szerkesztőbizottság Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalussy-tér 10. Alföldi Nyomda telephely: tv: Viharosi Zoltán

Nazim Hikmet elutazott

Nazim Hikmet nemzetközi békedíjas török költő, a Béke-Világtanács tagja, aki az Országos Béketanács vendégként néhány napig, hazánkban tartózkodott, pénteken elutazott Budapestől.

Az MDP hajdú-Biharmegyei pártváltmányja leve a termelőszövetkezetek pártszervezetek újonnan jött pártvezetőségeihez mezőgazdasági feladat csolotban. Ebben a pártváltmány ny felhívja a figyelmet négyzetes vetésre. A vetés a termelőszövetkezet tengeri áblán a többit osztja. Jobb a kukoricanyesztületének helyely a sorvetésnél, lehetővé teszi be-hosszába törtét vagy gépi megmunkál

A cukor

A márciusban elvevő repáfoldeken az elvett kelet ki, illetve most van a cukorrepá. A jó termékekben igen fontos, den növényápolási munkalelem nélkül végeztess rovarkártevők ellen is júnk fel. Ezért a most munkákat minden természen és lelkiismeretesen SARABOLAS. Amint sora lásszik, sarabolin gezhető kézi, vagy 10 mintegy 4—5 cm. mélyre ka kezdetekor a szersz szelével észre kell resz lehetőségre ne szakítsunk ket. Csak a sorközökéjűk, a repásor mindke hagyjunk 2—3 cm. sáv lenül, mert ha egészen a kapu a répa tövéhez, növény megzsalul a föld leg egészen ki is dől és elpusztulnak.

E munkával harmas el: 1. a talajban lévő megőrzöttük a később szellőztetjük a talajt élénkítjük a talajbaktéri vékenységét a földben anyagoknak a répa rész hetővé tételére: 3. gyot

EGYELES. A sarab mintegy 10 nappal, am a második levélpárti k hát a növény négy levél azonnal hozzá kell a idejéhez. Ennek a idejében való elvégző meg a jó termés. Nag hogy egyelésnél a legs egyed maradjon meg e hol dupla répa ne. Negyven centiméteres, gu vetésnél az egyelés törénjék, tehát folyón 5 egésszéges repát meg.

Kései egyelésnél nem termés csökken, hanem is nehezebben és lassab

A kukorica négyzetes vetése több termést jelent

Az MDP hajdú-bihar megyei pártválasztmánya levelet intézett a termelők szövetkezetek és falusi pártbizottságokhoz, hogy a választott pártvezetőségeihez a tavaszi mezőgazdasági feladatokkal kapcsolatban. Ebben a levélben a pártválasztmány nyomtatékosan felhívja a figyelmet a kukorica négyzetes vetésére. A négyzetes vetés a termelők szövetkezetek nagy tengeri átlátnál a többtermést biztosítja. Jobb a kukoricátvetés területének elhelyezése, mint a sorvezetésnél, lehetővé válik a keresztbe-hosszába történő fogatos, vagy gépi megmunkálás. Ez igen

nagy munkaerőmegtakarítást jelent, éppen azokban a napokban, amikor a tengerikapálás több más sürgős feladat elvégzésével esik egybe.

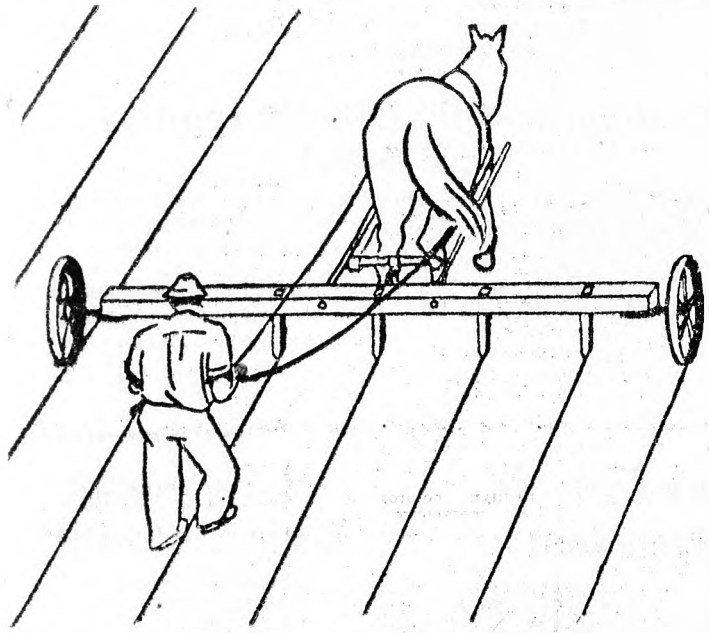
A hatalmas tengeritáblák kézikapával való megművelése hosszadalmas, megerőltető munkát jelent, míg a négyzetes vetéssel a gépek gyorsabb jó munkáját tesszük mindent lehetővé, s ezzel megakadályozzák, hogy munkatársaink esetében, vagy megfelelő munkaerő hiányában a gaz oljse a tengerit.

A négyzetes vetés fejlődésmegtakarítást is jelent, mert hol-

danként legalább 8-10 kilogramm vetőmag marad vissza. A négyzetesen vetett kukorica csövei, mint az elmúlt évek tapasztalatai is igazolták, jobban fejlődnek, több termést adnak. A vetésnél helyesen állapítsuk meg a sor- és távolságot. Az elmúlt években a 80 x 80-as sor- és távolság bizonyult a legmegfelelőbbnek. A vonalozást végezzük vetőgéppel, vagy sorvonallal.

A vonalzó elkészítése igen egyszerű: egy fagerendára 80 centiméter távolságra fogakat erősítünk és a gerendára szerelt vonórúd segítségével lóval vontatjuk. A sorvonalozásnál arra kell vigyázni, hogy nyílegyenes vonalakat kapjunk, mert a gépi művelés csak akkor tökéletes, ha egyenesek a sorok és pontosan a megszabottokon kerül elvetésre a kukorica. A gerendára annyi fogat szerelünk fel, ahány sor a művelő gépek megművelnek.

A cukorrépa időszerű munkálatai

A márciusban elvetett cukorrépa földeteken az elmúlt napokban kelt ki, illetve most van kiképződve a cukorrépa. A jó termés elérése érdekében igen fontos, hogy minden növényápolási munka késedelem nélkül végezzék el és a rovarkártókkal ellen is jól készüljünk fel. Ezért a most soron lévő munkákat minden termelő gondosan és lelkiismeretesen igyekezzen a cukorrépa földeteken elvégezni.

SARABOLÁS. Amint a répa sora látszik, sarabolni kell. Végezhető kézi, vagy folókapával, mintegy 4-5 cm. mélyen. A munka kezdetekor a szerszámot részlelőleg élesre kell reszelni, hogy lehetőleg ne szakítsunk fel rögöket. Csak a sorközökbe saraboljuk, a répasor mindkét oldalán hagyjunk 2-3 cm. sávot érintetlenül, mert ha egészen közel jár a kapa a répa tövéhez, sok répa-növény meglazul a földben, esetleg egészen ki is dől és így ezek elpusztulnak.

E munkával hároms célt érünk el: 1. a talajban lévő nedvességet megőrizzük a későbbi időre; 2. szellőztetjük a talajt, miáltal elénkítjük a talajbaktériumok tevékenységét a földben lévő tápanyagoknak a répa részére felvehetővé tételére; 3. gyomot irtunk.

EGYELES. A sarabolás után mintegy 10 nappal, amint a répa a második levélpárt kihozza, tehát a növény négy levelet ért el, azonnal hozzá kell kezdeni az egyeléshez. Ennek a munkának idejében való elvégzésén fordul meg a jó termés. Nagyon fontos, hogy egyelésnél a legszebb répaegyed maradjon meg és hogy sehol dupla répa ne maradjon. Negyven centiméteres, sortávolságú vetésnél az egyelés 20 cm-re történjék, tehát folyóméterenként 5 egészséges répató hagyandó meg.

Kései egyelésnél nem csak a termés csökken, hanem a munka is nehezebben és lassabban végez-

hető, mert a sűrűn egymás mellett lévő növények gyökere összenőnek és csak bajosan választható el egymástól.

HENGEREZÉS. Itt jegyezzük meg, hogy bármily oltónál fogva rosszul fejlődő répakon egy 3 tagú nehéz hengerrel végzett jó hengerezés minden termelőt segíti. Okvetlen hengerezni kell akkor, ha kelés előtt a talaj megserepedett, sőt, ha vastag a cserépfelület, melasz hengerrel kell ezt elvégezni.

Kiegyelt répat is lehet, sőt kell hengerezni, ha a talaj a répa gyökereig ki van száradva, mert a hengerezéssel a gyökérhez felhozzuk az alajlajból a nedvességet.

A KÁRTEVŐK. Barkó ellen k-holdanként 300 liter másfél százalékos Darsin-oldatot permetezzünk rá a répa sorára. Bolha ellen k-holdanként 10-12 kg. Hungária Matadort, vagy Agritoxot porozunk szét a répa földön. Ez utóbbi végezhető úgy is, hogy minden második, vagy harmadik répasorra fúvatjuk rá a port, természetesen ez esetben jóval vas-

tagabban kerül a védekező anyag a répa. Mindkét eljárásnál anyag és védekezőanyag is felhordható a földművelő szövetkezeteknél kapható. A felhasználás anyag árát a kukoragyárak kamatmentesen hitelezik a termelőknek, a termés elszámolásáig.

Mocskos pajor ellen porrájört répaszelet, melasz és Hungária Matador összegyűrt csalétek gombócát szórjuk el a répa földön. Május végén, június elején lép fel a cserébogár pajorja, amely a répa gyökereit rágja el. Ismertető jele az, hogy a különben egészséges és jól fejlett répa levélete elhervad. Ilyenkor a répa gyökereit okvetlen megtaláljuk a pajort, amelyet el kell pusztítanunk, hogy ne vándorolhasson tovább réparól-répará.

Amennyiben valamely községben, vagy hátrárásban a répa-kártevők nagy tömeggel lépnek fel, a szervezett védekezés érdekében a termelő értesítse a községi répafelelőst.

Szalai Ferenc,
kukoragyári felügyelő.

A kergekór elleni védekezés

Debrecenben a kiváló juhtarátok bevonásával értekezletet tartottak nemrég, amelyen Juhász Gyula megyei főállatorvos részletesen ismertette a mételegykorral kapcsolatos tudnivalókat. A helyesen feltárt problémák után foglalkozott a kergekór ismertetésével.

Előadásának erre vonatkozó részéből közöljük a következőket: A kergekór, amit főképpen juhoknál szoktunk észlelni, az agyban meglehetősen gyorsan terjedő betegség, mely növekedésével nyomja az agyat, az agyállományt sorvad és a beteg állat saját sárga körmögéssel adja jelét megbetegedésének. A hólyagféreg a koponyacsontot is nyomja, az is sorvadásnak indul, meglágyul

annya, hogy ujjal benyomható. Ezen a helyen szokták a juhászok a juh koponyáját megékelni és a hólyagféreg elárvoltatni. Ezzel az eljárással néha sikerül is a betegséget megszüntetni. A hólyagféreg a kuyia galandféregnek egyik fejlődési alakja.

Maga a galandféreg a kuyia belében él. Az ilyen fertőzött kuyia bélsarával nagymennyiségű petét ürít a legelőre, ahonnan a petéből kiképződő ébrények, legelés közben főképp a juhok, olykor más állatok is felveszik. A bélsaróba kerülő ébrények a véregekbe fúrják magukat és véráram útján kerülnek a koponyaféregbe, ahol kifejlődik a hólyagféreg. A hólyagféreg vízenyóval felt, hólyag,

Beadási tanácsadó

Kiknek jár rólkedvezmény?

Az egyes és kettes típusú tszes-k tagjainál és az egyéni termelőknél a szántóterület meg-haladó rétterület mentesül a terménybeadási kötelezettség alól. Például három hold szántó és három hold 900 négyszögöl rétterületű gazdaság esetében a 900 négyszögöl mentesül a beadási kötelezettség alól. A szántóterület nélküli gazdaságok teljes egészében mentesek a terménybeadás alól.

A rólkedvezményt a terület-földből bérelt területek esetében is alkalmazni kell, amennyiben a bérelt terület rétterület meghaladja a bérevelő terület szántóterületét.

Mikor kell a tejpénzt fizetni?

A begyűjtési miniszter legutóbbi rendelete értelmében a havi tejbeadási kötelezettségből egy dekádra (10 napra) eső mennyiség felül a tíz nap alatt beadott

tejtért a termelő kívánságára az állami szabadára kell kifizetni a dekád végén.

A községi tejbegyűjtők a beadást tejről a termelőknek tejkényveti kötelesek kiadni.

A kukorica helyett vállalt sertésbeadást mikor kell teljesíteni?

Azok a termelők, akik a végleges terfelbontás során takarmánygabona- és kukoricabeadási kötelezettségük helyett hízottsertés beadási vállalnak, kötelesek a hízottsertést a tanács végrehajtó-bizottsága által megállapított teljesítési határidőben, de legkésőbb 1954 október 1-ig beadni.

A Megyei Állat- és Zsírbe-gyűjtő Vállalat az ilyen termelőket sertésbeadási kötelezettségük kötelei feltüntetni hájárőnaplójában. Abban az esetben, ha a termelő a helyettesítő hízottsertés beadásnak hájárőre nem tesz eleget, részére újabb takarmány-gabona- és kukoricabeadást kell előírni.

A megye legelőinek 90 százalékán bevezetik a szakaszos legeltetést

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSBEN felmérhetetlen szerepe van a legelőeknek. A jó legelő csökkenti a termelési költséget, jövedelmezőbbé teszi az állattenyésztést. A megyében — meg kell mondani őszintén — igen elhanyagolt a legelőgazdálkodás. Az elmúlt években csak tíz-öt évig végezték el a legelők gyomtalánítását, arról például szó sem volt, hogy trágyázzák a legelőket. Felvilágosító munkát sem végeztek ezen a téren a legeltetési bizottságok, amit bizonyít az is, hogy a pásztorok egész sorát lehetett látni, amint álldogáltak a számtalan mellet, de ki nem szúrták, legfeljebb átlettek, vagy kikezűlték, ha tovább kellett haladni a nyáj után.

Ezen a téren ebben az esztendőben már javulásra számíthatunk, mert a legeltetési bizottságok vállalták a legelők tisztántartását és prémiumot is fizetnek a pásztoroknak, ha megszabadítják a gaztól legelőket.

A JÓ LEGELŐN sok és értékes táplálékot talál a jószág, tehát a jó legelő minden állattenyésztőnek elsőrendű érdeke. A jó minőségű fűtermés érdekében azonban gondozni kell a legelőket és idejében el kell végezni a legelők ápolási munkáit. Egyengetni kell a vakondúrásokat, a felhagyott gyeptet nehéz hengerrel hen-

gerezni. A legelőt tavasszal fogsolni nem szabad, mert a fogsolás nagyobb kárt okoz, mint amennyit használna. A legelőápolás munkájával együtt el kell végezni a legelők fejtrágyázását s erre legalkalmasabb, ha holdanként 100 kilogramm pécisót szórunk ki.

Rendbe kell hozni az állatok itatására szolgáló kutakat, vályúkat, fel kell jölni a kuyák környékét. Nagyon fontos feladat, hogy bevezessék a szakaszos legeltetést, mert csak ezzel lehet biztosítani a legelők okszerű ki-használását. A megyei legeltetési bizottságok vállalták, hogy ez évben már bevezetik a szakaszos legeltetést. Több helyen meg is kezdték a szakaszos kijelölést.

A MEGYEEN a legelők ápolásában példamutatóan jó munkát végez a hajdúbüszörményi legeltetési bizottság, de igen jó munkát végez a pocsjai legeltetési bizottság is. A hajdúbüszörményi legelőknél kezdtek meg a megyében legelőbb a feltrágyázást. Jól gondolzza legelőit a hajdúszoboszlói és a hajdúnánási legeltetési bizottság.

A polgári legeltetési bizottság a legrosszabb munkát végzi a megyében, úgyiszólván semmit sem csinál annak érdekében, hogy az állatoknak jobb legelője legyen.

A Mezőgazdasági Akadémia Tangazdaságának fejőgulyásai jó példával járnak elő

A Mezőgazdasági Akadémia Tangazdaságának fejőgulyásai vállalták, hogy a fejési átlag emelése volt. Nagy Sándor fejő-

gulyás 13 jehenet gondozott lelkiismeretesen. Az egyedi takarmányozást betartja és a vállalt 13,5 liter helyett már 14,8 liter a teheneknél a fejési átlag. Tüteljesítette vállaltát Vasadi Mihály fejőgulyás is. A vállalt 10,5 liter helyett fejési átlaga 11,6 liter.

Nem marad mögöttük szégyenben Koroknai Imre sem, fejési átlaga 19 százalékkal több, mint vállalta.

Dicséretre méltó eredménnyel dolgozik id. Papp Lőrinc tehenedző is, a vállalt 9 liter helyett 13,5 liter teheneinél a fejési átlag. Papp Lőrinc rendszeresen alkalmazza az egyedi takarmányozást, jögmasszázást.

A MEZŐGAZDASÁGI és földeseti dolgozók szakszervezete a földművelésügyi minisztériummal egyetértésben elhatározta, hogy az állami gazdaságok, gepállomások és erdőgazdaságok 320 dolgozóját, akik a kongresszusi versenyben példamutató eredményt értek el jutalom üdültetésben részesíti. A munkaverseny eddigi szakaszában kitűnt dolgozók első csoportja már április végén megkezdte üdültését.

Helyes premizálás — nagyobb jövedelem

A helyes munkaszervezet kialakítása mellett minden termelőszövetkezetben akkor érhetnek el magasabb terméseredményeket, ha tervszerint gazdálkodnak. A terv legyen a gazdálkodás alapjörvénye, amelynek teljesítése kötelező minden tsz-re, minden szövetkezeti tagra egyaránt.

A szövetkezetek éves terveiben pontosan rögzítendő: a növénytermelésben, állattenyésztésben milyen eredményeket akarnak elérni, megszabták a legfontosabb eljárásokat, amelyek szerint az egyes munkákat végzik, de benne van a tervben a várható jövedelem, a tagok milyen részesedésre számíthatnak az évvégi elszámolás során.

A terv akkor reális, ha a gazdaság összes lehetőségeit számításba veszi az eredmények elérése érdekében. A munkák során viszont a tagságnak fokozottabban kell törekedni az új módszerek alkalmazására, a fejlettebb eljárások alkalmazására — ezzel elérjük azt, hogy magasabb legyen a termésük, min amint a tervben rögzítették.

A dolgozók ismerjék a tervet tudják, hogy mennyit jut abból rájuk, mit kell belőle elvégezni, hogy számolni tudjanak vele.

A terv túlteljesítése után prémium jár

A brigádoknak és munkacsoportoknak, illetve az állattenyésztésben dolgozóknak prémium jár akkor, ha a tervet túlteljesítik. Vagyis amellyel, hogy megkapják a munkacsoporthoz utáni járandóságot, külön jutalmat, kapnak abból a termésfeleslegéből, amelyből többet termeltek, mint amennyit a terv előír.

Mikor adható prémium a növénytermelésben?

1. Ha a szántóföldi növénytermelő brigád a gabonaféléknek a tervben megszabott terméshozamát a részére kijelölt egész vetés-területen túlteljesíti, úgy jutalmuképpen (premiumpénzt) a tervben felül termelt gabonafélék egynek részét (természetben kell kiosztani a brigád tagjainak és azon a területen dolgozó munkásoknak, az illető gabonaféle megmunkálása a learatás és cséplése során teljesített munkacsoporthoz utáni járandóság arányában).

2. Ha a munkacsoport, a kukorica, a burgonya, a mák, a napraforgó és a zöldségfélék tervben megszabott terméshozamát a részére kijelölt egész területen túlteljesíti, jutalmuképpen kapja meg természetben a tervben felül termelt egynek részét és azt ki kell osztani a munkacsoport tagjai között, az illető növény területének megmunkálása, betakarítása során teljesített munkacsoporthoz utáni járandóság arányában.

3. A kukorica, rozs, rizs, ricsinus és más ipari növények termelését végző munkacsoport tagjai között szét kell osztani a tervben felül termelt és az államnak átadott terményekért kapott pénzösszeg 25 százalékát, az illető növény megmunkálása és betakarítása során szerzett munkacsoporthoz utáni járandóság arányában.

Jutalmat — prémiumot — a termelőszövetkezetek csak abból a terményfajtából adhatnak a tervet túlteljesítő brigádoknak, munkacsoportoknak és traktoristáknak, amelyből a termelőszövetkezet az állami kötelező terménybeadást hiánytalanul teljesítette.

Nem részesíthetők jutalomban azok a tagok, akik az előírt kötelező munkacsoporthoz utáni járandóságot nem teljesítették.

Hogyan számítsuk ki a prémiumot?

A termelőszövetkezeteken belül pl. búzából a brigád terve két holdankint 10 mázsa, ezzel szemben holdankint 14 mázsát takarítottak be. A többlettermés terven felül holdankint 4 mázsa. Ennek a többlettermésnek ki kell osztani, vagyis holdankint 1 mázsát.

Ha a brigádnak pl. 100 hold bűzavetése volt, akkor 100 mázsa prémium jár. A 100 mázsa termény a brigád tagjai között a búzára fordított munkájuk után elírt munkacsoporthoz utáni járandóság alapján kell felosztani. Vagyis a brigádtagok között nem egyenlősen, hanem arányában.

Ezen felül természetesen minden munkacsoporthoz utáni járandóságot megkapja az egy munkacsoporthoz utáni évvégi részesedést is.

Mikor valósítható meg a prémizálás?

Minden termelőszövetkezetben az évi terv alapján szilárd munkaszervezettel végezzék a munkákat. Állandóan ugyanabban a brigádban dolgozzanak a tagok ne forgasdák, ne cserélgessenek a munkacsoporthoz utáni járandóság megkapásáig. Ezen felül a kapások területét, egy-egyben — sőt ha lehet, több évben — egymásután — ugyanazon a területen dolgozzon a brigád, ugyanazzal a brigádtagokkal —, akkor terv túlteljesítéséért jogosan illel meg őket a prémium.

Hajdú-Bihar megye nem egy

termelőszövetkezetében — ahol állandó munkaszervezettel dolgoznak — már az elmúlt évtizedekben is sikeresen alkalmazták a jobb termés előrelendítő premizálást.

A hajdúvidéki Kiszécsis tsz-ben a tervben előirányozott 10 mázsa árpaterméssel szemben 19 mázsát takarítottak be — s prémiumként 91 mázsát osztottak ki a tagok között a több termésből.

Az egyéki Táncsics tsz-ben 20 mázsa búzát, a hajdúnánási Haladásban 250 mázsa búzát, az irápuztai Rákócziában 98 mázsa búzát osztottak ki prémiumként 1953-ban, közvetlenül a betakarítás után.

A többletterméssel nemcsak a közös gazdaság jövedelmére lesz nagyobb, hanem ez minden tag egyéni érdeke is.

Minden tagnak érdeke tehát, hogy küzdjön az egyenlőségi ellen, azok ellen, akik hanyagságból, lustaságból húzódoznak a munkától, de ugyanannyit akarnak kapni, mint a becsületesen, szorgalmasan dolgozó tagok.

Ezért a harcot már most meg kell kezdeni — az állandó munkaszervezettel, a terület felosztásával, a jó növényápolással és majd a gyors betakarítással. Sz. L.

A termelési bizottságok HIRADOJA

HETI FELADATOK:

A ránk következő napokban a legkedvezőbb viszonyok kihasználásával, haladéktalanul fejezzék be mindenütt a kukorica és a rizs vetését. Kellően porhanyósított, gondosan elkészített magágyba kerüljenek a magvak. Azokon a területeken, ahol a korábban vetett cukorrépa sorol, haladéktalanul végezzék el a sarabolást, hogy a gyomtalanítással és a talaj felszínének megmozgatásával a fejlődő növény számára minél több nedvességet tudjunk tartalekolni. A sarabolást csak egész sekélyen szabad végezni.

A napraforgót kikelése után könnyű boronával fogasolják meg, ugyanúgy a burgonya vetéseket is.

A csutkatöveket a kalászosok földjéről sürgősen távolítsuk el. Sok kárt okoznak a csutkatövek a gabona fejlődésében, letakarításukkal pedig jelentős mennyiségű trágyaanyagra is szert teszünk dolgozó parasztaink. A gabonák gyomtalanításának munkáit is most kell elvégezni.

A cukorrépa földjeken, ha barkó pusztít, azonnal védekezzünk arzónes permealószerekkel.

Mezőgazdasági kiállítást rendeznek az ősszel

A földművelésügyi miniszterium ez évben is megrendezi Budapesten az országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt, amely szeptember 11-ől 26-ig tart. Az országos kiállítást követően szeptember végén, vagy október első napjaiban megyei mezőgazdasági kiállítás lesz Debrecenben.

A kiállításon való részvételre már most készüljenek fel termelőszövetkezetünk és dolgozó parasztaink legjobbjai. A megyében 1952-ben rendezett kiállításon igen szép eredményeket értünk el és komoly díjakat kaptak a kiálló növénytenyésztők és állattenyésztők.

A nyírabrányi gyengé homokon is jól fizet a föld a jó munka után

Mossza a falu alatt, jó néhány kilométerre terül el a Nyírabrányhoz tartozó Dallár nevű határ-rész, amely alig 3 aranykoronás földjeivel Nyírabrány legrosszabb minőségű talaja. Bizony nem igaz akadna vállalkozó, aki elmenne oda gazdálkodni. Ennek ellenére mégis arról értesültünk, hogy itt lakik és itt dolgozik 11,5 holdas földjén a falu egyik élenjáró dolgozója, Bence Mihály járási tanácsos, aki jó munkájáért a Nyírabrányi községi tanács végrehajtó bizottsága, meg a községi termelési bizottság is tagjának választott.

Bence bácsi azóta a dolgozó nép bizalmát és szeretetét még jobban kiérdemelte.

A műtrágya után gazdagabb a termés

Laza homokos, 3,5 aranykorona átlagú földjén, ahol másnak 3 mázsa rozs sem termett holdanként,

4 mázsa rozot termelt, míg valójában jobb homokon 9,5 mázsa búzát, amelyre kb. ként 50 kg. péti-sót szórt ki. Kukoricából is elérte a 20 mázsás termést.

Ez erre még komolyabb tervei vannak, 3,5 kh. rozs területén 6 mázsa, 1200 négyszögöl búza vetés-területén kb. ként 9 mázsás átlagtermést akar elérni. Ennek érdekében péti-sóval fejtrágyázott 300 négyszögöl búzát (45 kg. péti-sót használt fel hozzá), míg 300 négyszögöl búzán kísérletet állított be, erre komposztát érett istállótrágyát szórt ki és még márciusban 20 kg. péti-sót is kisorsolt.

Rozs területét szintén 50 kg. péti-sóval fejtrágyázta kb. ként. Igen szép a 400 négyszögöl öszi-árpa je, mint mondja, ha 1 kh. lenne, biztosan adna 9 mázsát, 800 négyszögöl burgonya alá 50—55 mázsa szerves-trágyát hasz-

nál fel, hogy fészektérágyázással 30 mázsát is megtermenjen. Lezörögött 1 kh. kander termelésére is, amiből legalább 4000 forint jövedelmre számít.

A szerződéses termelés nagy haszonnal jár

— Erdemes szerződéssel ipari növény termelni — mondja Bence Mihály bácsi. — Tavaly 1 kh. 270 négyszögölön termeltem szabolcsi dohányt, s annak ellenére hogy a ragya is bántotta, meg 27 százalékos jégkárt is szenvedtem, mégis 6,65 mázsa dohányt szállítottam be, amiért 4038 forintot kaptam. Az idén 2000 négyszögölön fogok dohányt termelni és szerződésem legutóbb 7 mázsás termést elérni.

A megmaradt területen kukoricát fog termelni.

— Ugy igyekszem — mondja hamiskás mosollyal — hogy ebben az évben is meg legyen a 20 mázsa termés kb. ként. Jó termés ez a homokon.

Bence bácsi sokat olvas, és idős ember léteére is büszkén mondja, hogy szeret tanulni. Sokat olvasott arról is, hogy a szovjet kolhozokban összegyűjtik a baromfitrágyát, meg a fahamut. Ő is elkezdte gyűjteni ebben az évben.

— A trágyázás rendkívül fontos — mondja —, ezért a kukorica alá én is kihordtam már 150 mázsa istállótrágyát kb. ként.

Kongresszusi felajánlását teljesítette, a kukorica kivételével mindent elvetett, sőt 1200 négyszögöl már abból is el van vetve.

Az a kívánsága, hogy a rossz homoki földiken dolgozó parasztok kapjon elegendő csillagfűrt vetőmagot, mert a zöldtrágyázás biztosítja számukra a jó termés elérését.

Bence Mihály eredménye azt mutatja, hogy fejlett módszerek alkalmazásával rossz földiken is lehet jó termést elérni, csak szeretni kell a földet, és nem szabad félni az újítól. Példája legyen követség minden homokon dolgozó paraszt számára.

Kelemen, Gáborné, megyei agropromagandista.

Kisérleti parcellák dícsérik a hajdúnánási termelési bizottság jó munkáját

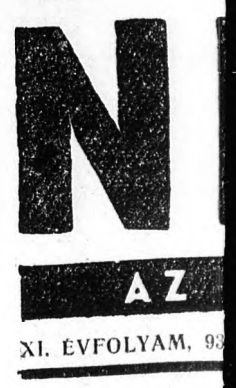
A nánási termelési bizottság derekas munkát végez, hogy a város dolgozó parasztsága minél nagyobb terméseredményeket érhesen el. A bizottság tagjai személyes példamutatóval járnak elő. A Zajgató dűlőben Pauliny Géza első volt a fejtrágyázás végzésében. Nyakó Imre, a növénytermesztő szakcsoport vezetője példamutatóan végezte a simítóztást, hogy földjében őrizze a nedvességet. A nyolcholdos Uri Sándor, a termelési bizottság elnöke is példamutatóan gazdálkodik. Bögre Sándor pedig a 240 mázsás holdankénti cukorrépatermésért küzd.

A termelési bizottság tagjai kísérleti parcellákat létesítettek földjeiken, hogy bemutassák a dűlőkben a műtrágyázás hasárait. Mádi Sándor, Baráz Lajos, Dézsi Sándor földjén így létesült kísérleti parcella, 400 négyszögöles területen mutatják be, hogyan fejlődik a műtrágyázás hatására jobban a növény, mint ahol magára hagyják, s nem törődnek a jobb-termméssel.

A nánási termelőszövetkezetek földjén összesen 36 holdon létesült műtrágyázást bemutató kísérleti parcella.

A termelési bizottság kezdeményezésére nyomán a kísérleti parcellákon való felhasználásra ingyen kaptak 50 mázsa péti-sót, 8 mázsa szuperfoszfátot, 34 mázsa káli műtrágyát és 16 mázsa szima szuperfoszfátot.

Ezek a műtrágyázást bemutató kísérleti parcellák a dűlőkben mindenki által láthatóan bizonyítják majd be nagyobb termés hozamukkal, hogy érdemes használni a műtrágyát, mert ezzel a több termésért, a dolgozó parasztság nagyobb jövedelméért folyik az eredményes küzdelem.

VI. EVFOLYAM, 93

A béke

Ma öt éve tartó rizsban és Prágában veinek I. Világ amely elindította szervezett békemozgalmat.

A kongresszust egy időben két hétre reakció francia amerikai utasításra dőtől megtagadta ezek a békeküldő tanácskozással egy gában beszéltek kat. Mind a párizsgai kongresszuson békeszerető magyartei is. A szervezeten első kiáltványát járta a földkereskedés.

...A Béke Hí Kongresszusa 600 férfi nevében üzent föld népeinek, azt legyetek bátrak, lezzel! Összejöjünk tiük egymást. Fel elszántan küzdünk, nyerjük a béke csatáját...“ — ha között a szervezet lom első felhívása, gresszus megmutatta ke hívei nem a pá béke télen óhajtas háború elhárítását azért gyűltünk itt szlyozta a békeműködését Joliot francia tudós és hogy kérjük a bé híveitől, hanem az kényserítsük őket béke hívei I. kongresszuson országban gresszusokat és ciákat tartottak, a valamennyi ország kitölték országos és a gyárakban, a intézetekben, hivalkabban és lakótergével alakultak be zottságok.

A világ népeinek küzdelme — a alatt — nem volt. Minden békeharcos joggal, a saját gytekintheti a világ sikereit, mert a bé zős és oszthatatlan kerekségen, s m hozzájárulhat a béke ügyének tovább.

A szervezett első nagy sikerét felhívás támogatás aláírásgyűjtő kamp felhívás követelte: atomfegyvert és ny borús bűnössé azt amely elsőnek alkalmat 6 hónap a 500 millió ember novemberében, 5 után, hogy az ant listák fegyverrel t reai népre, gyűlt a Béke Híveinek gresszusa, amely a nemzetközi béke A kongresszus tö töségét az adta r lekvésre szólította „a békét nem elég két ki kell harcolni a kongresszusi jel kult meg a Béke nemzetközi béke felső irányító sze ban foglalja a vil népeinek képviselői az ENSZ-nek.